

บทที่ 2

โดเมนเนม ปัญหาข้อพิพาทที่เกิดขึ้นและหน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้อง

1. ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับโดเมนเนม

1.1 อินเทอร์เน็ตกับ IP address

เครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ต่างๆ ในโลกเข้าด้วยกันโดยไม่ได้จำกัดเฉพาะกลุ่ม มีลักษณะเป็นเครือข่ายของเครือข่าย (Network of network) คุณลักษณะที่สำคัญคือ สถานีต้นทางกับปลายทางไม่ต้องต่อถึงกันขณะส่งข่าวสาร (connectionless) เนื่องจากใช้การฝากส่งข่าวกันต่อไปเป็นทอดๆ (store and forward) จากสถานีต้นทางผ่านสถานีต่างๆ ไปจนถึงสถานีปลายทาง นับเป็นระบบที่กระจายความรับผิดชอบ ไม่มีศูนย์กลางของระบบ ดังนั้นหากบางส่วนของระบบถูกทำลาย ระบบที่ยังเหลืออยู่ก็สามารถทำงานต่อไปได้¹

ในช่วงเริ่มต้นนั้น องค์การวิทยาศาสตร์แห่งชาติอเมริกัน (NSF) ได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียใต้ (University of Southern California) เป็นผู้ดูแลระบบโดเมนเนม โดยมี Dr. John Postel เป็นผู้อำนวยการโครงการ เพิ่มข้อมูลที่ถูกแลคกกล่าวนี้ประกอบไปด้วยรายชื่อแม่ข่ายและหมายเลข IP address ของเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องที่เชื่อมต่อกับ ARPANET (U.S. Defense Advanced Research Project Agency NET)

ต่อมา ได้มีการมอบหมายการดูแลเรื่องนี้ให้กับ SRI International โดยผู้ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงข้อมูลเกี่ยวกับแม่ข่ายของตนจะต้องส่งอีเมลล์ไปหา SRI เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในแฟ้มข้อมูล hosts.txt การเปลี่ยนแปลงแฟ้มข้อมูลดังกล่าวนี้ทำให้ต้องมีการโอนแฟ้มข้อมูล (File Transfer Protocol) จากแม่ข่ายของ SRI เมื่อจำนวนแม่ข่ายเพิ่มมากขึ้น ระบบที่มีอยู่จึงไม่อาจรองรับความต้องการในการโอนแฟ้มข้อมูลที่เพิ่มขึ้นได้

NSF จึงได้มอบหมายหน้าที่ในการดูแลข้อมูลและการจดทะเบียนโดเมนเนมให้แก่บริษัท Network Solutions โดย NSI มีอำนาจผูกขาดในการรับจดทะเบียนโดเมนเนมอันดับสองภายใต้โดเมนเนมระดับเจเนरिक

เมื่อสัญญาระหว่าง NSI และ NSF ได้หมดอายุลงเมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2541 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ยึดอายุสัญญาดังกล่าวออกไปอีกช่วงหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ.2541 ก็ได้มีการขยายเวลาให้ NSI ทำหน้าที่รับจดทะเบียนต่อไปอีกโดยมีเงื่อนไขว่า NSI จะ

---

¹ เลอสรร ธนสุกาญจน์, จิตต์ภัทร เครือวรรณและสุพรรณม อยู่ในธรรม, กฎหมายสำหรับบริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย กรอบ ข้อเสนอแนะและการควบคุมดูแล การให้บริการ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2541), หน้า 9.

ค่อยเปลี่ยนหน้าที่ความรับผิดชอบดังกล่าวไปยังองค์กรใหม่ด้วย นั่นคือ The Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN) องค์กรใหม่นี้จะเข้ามาดูแลและปรับปรุงระบบโดเมนเนมใหม่ รวมทั้งรับผิดชอบในเรื่องระบบสาธารณูปโภคของอินเทอร์เน็ต ซึ่งในปัจจุบัน ICANN ได้อนุญาตให้บริษัทต่าง ๆ เป็นผู้รับผิดชอบทะเบียนโดเมนเนมในลักษณะแข่งขันกัน²

1.2 ความหมายของโดเมนเนม

โดเมนเนมคือชื่อที่อยู่ของผู้ใช้หรือผู้ให้บริการบนอินเทอร์เน็ตซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับหมายเลขที่บ่งบอกถึงทะเบียนเลขที่บ้านหรือหมายเลขที่บ่งบอกถึงที่อยู่ของสถานประกอบการที่ใช้ในการติดต่อระหว่างกันบนอินเทอร์เน็ต³ ตัวอย่างเช่น ที่อยู่ทางอินเทอร์เน็ตจะมี vcilp เป็นโดเมนเนมของ Villanova Center for Information Law and Policy's Server โดยที่อยู่นี้จะใช้สำหรับ IP address หมายเลข 153.104.15.253 เป็นต้น⁴

1.3 ลักษณะของระบบโดเมนเนม

ระบบโดเมนเนมหมายถึงระบบฐานข้อมูลแบบกระจายเพื่อให้บริการกับผู้ใช้ในการกำหนดชื่อให้แก่ระบบคอมพิวเตอร์ของตนเพื่อให้เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ด้วยชื่อได้ กล่าวคือโดเมนเนมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อทดแทนการเรียกหมายเลขอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการเรียกใช้ ซึ่งค่าต่างๆ นี้จะไม่ซ้ำกันโดยเด็ดขาด⁵

ระบบโดเมนเนมเป็นบริการข้อมูลเครือข่ายของอินเทอร์เน็ตสำหรับเครือข่ายที่ใช้ TCP/IP โปรโตคอล กล่าวคือระบบโดเมนเนมเป็นวิธีในการระบุถึงเครื่องคอมพิวเตอร์หรือ node บนอินเทอร์เน็ตซึ่งเครื่องคอมพิวเตอร์จะรู้ถึง node เหล่านี้โดย Internet Protocol Address (IP Address)⁶

เนื่องจากในระบบอินเทอร์เน็ตนั้นคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องที่เชื่อมโยงเข้าหากันจะต้องมีที่อยู่ของตนเองเพื่อให้อ้างอิงถึงกันได้ เรียกว่า IP address ซึ่งมีค่าไม่ซ้ำกันในแต่ละเครื่อง IP address เป็นตัวเลขที่สะดวกต่อการประเมินผลของเครื่องคอมพิวเตอร์แต่ไม่สะดวกต่อการจดจำของมนุษย์

² ศรีศักดิ์ จามรมาน, "การแก้ปัญหาชื่ออาณาเขตอินเทอร์เน็ต," วารสารกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ : หน้า 28-30.

³ ไพบุลย์ อมรภิญโญเกียรติ, "การคุ้มครองทางกฎหมายของโดเมนเนม (Domain Name) บนอินเทอร์เน็ต," วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 29 ฉบับที่ 1 (มีนาคม 2542) : 18.

⁴ Sun Microsystems, Inc. , SunOS 5.3-Administering NIS+ and DNS 12 (1993).

⁵ ชัยยุทธ ลิมลาวัลย์, "เว็บมาสเตอร์กับการจัดการเว็บไซต์," สาร NECTEC ปีที่ 6 ฉบับที่ 28 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2542) :12.

⁶ เรื่องเดียวกัน.

จึงได้เกิดระบบชื่อโดเมน (Domain Name System) ขึ้นมาเพื่อให้มีการกำหนดชื่อเครื่องให้ง่ายต่อการจดจำของมนุษย์แต่สามารถแปลงชื่อนั้นให้กลายเป็น IP address เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถนำไปประมวลผลได้⁷

ในแต่ละระดับของระบบโดเมนเนมจะมี Name Assignment Authority เป็นผู้ดูแลโดเมนย่อย ดังนั้นโดเมน .co ก็จะสามารถมอบหมายการดูแลให้ IBM ได้ และในทางกลับกัน IBM ก็จะสามารถมอบหมายการดูแลให้หน่วยงานของตนต่อได้ รหัสชื่อประเทศในโดเมนเนมจะใช้ตัวอักษร 2 ตัวเช่น .uk (United Kingdom), .sg (Singapore), และ .nz (New Zealand) การสร้างชื่อบนอินเทอร์เน็ตจะเป็นไปตามลำดับต่อไปนี้คือ ชื่อเครื่อง.ชื่อองค์กรย่อย.ชื่อองค์กร.ชื่อโดเมน ตัวอย่างเช่น server3.tel.telecom.hk

ระบบโดเมนเนม (DNS) จะจับคู่โฮสเนมกับที่อยู่ คำสั่งให้แปลโฮสเนมเป็นที่อยู่ทางอินเทอร์เน็ตจะถูกส่งไปถึงโดเมนเนมเซิร์ฟเวอร์ โดยเซิร์ฟเวอร์สามารถตอบรับทั้งการแปลที่สมบูรณ์หรือชื่อของเซิร์ฟเวอร์อื่นเพื่อจะติดต่อกับข้อมูลนั้น ที่อยู่ทางอินเทอร์เน็ตจะถูกแปลเป็นที่อยู่ทางกายภาพ ซึ่งอาจจะใช้ตัวอักษร alphanumeric และใช้ค่าที่แตกต่างกันไป

หลักการการทำงานของที่อยู่บนอินเทอร์เน็ตคือ ทำให้ IP datagrams ถูกนำผ่าน TCP/IP ไปได้ ที่อยู่บนอินเทอร์เน็ตมีความยาว 32 บิต ประกอบด้วยชุดตัวเลข 4 ชุด แต่ละชุดถูกคั่นด้วยจุดจาก 0 ถึง 255 ถูกแบ่งเป็นชุดตัวเลขเครือข่ายและตัวเลขโฮส สามารถแบ่งชุดตัวเลขเครือข่ายย่อยและชุดโฮสโดยในเครือข่ายย่อยนั้นสามารถสร้างเครือข่ายโฮสได้อีกและจะกำหนดที่อยู่รวมทางของโฮสไว้ที่เครือข่ายย่อยเฉพาะ

ตัวเลขที่อยู่บนเครือข่ายนี้ถูกกำหนดโดย NIC (Network Information Center) และจะถูกแบ่งประเภทตามข้อกำหนดในเรื่องขนาดของเครือข่ายคือ⁸

- 1) Class A สำหรับองค์กรขนาดใหญ่และประเทศ
- 2) Class B เป็นตัวเลขเครือข่ายที่มีจำนวน โฮส และ/หรือเครือข่ายได้เป็นจำนวนมาก
- 3) Class C ส่วนใหญ่จะจัดสรรให้แก่ธุรกิจขนาดเล็ก
- 4) Class D สำหรับกลุ่มที่มีหลากหลายส่วน

---

⁷ สุวัฒน์ ผานิตกุลวัฒน์, “การพัฒนาระบบลงทะเบียนชื่อโดเมนเนมระดับที่ 3 สำหรับประเทศไทย,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2539), หน้า 1.

⁸ Ray Hunt, “Internet-service, facilities, protocols and architecture,” Computer Communications, vol.20 (1998) : pp.1399-1400.

ระบบชื่อ โดเมนนี้ทำให้โดเมนเนมแต่ละชื่อมีการบริหาร โดยองค์กรที่ต่างกัน โดยแต่ละองค์กรยังสามารถแตกโดเมนแต่ละชื่อออกเป็นโดเมนย่อย (Subdomains) ได้และกำหนดความรับผิดชอบในโดเมนย่อยเหล่านี้ให้แก่องค์กรอื่นๆต่อไป⁹

1.4 การจัดระดับของโดเมนเนม

การจัดระดับของโดเมนเนมอาจแบ่งได้เป็น 3 ระดับดังต่อไปนี้

1. Top-level domain name (TLD)

ตามความเห็นของ IAHC อาจแบ่ง TLD ออกได้เป็น 3 ชนิด คือ¹⁰

1.1 National TLD (TLD ระดับชาติ) หรือ Country Code TLD (ccTLD) แต่ละประเทศในโลกจะมีตัวย่อสองตัวอักษรสำหรับใช้เป็น TLD ระดับชาติ แต่สำหรับสหรัฐอเมริกาในปัจจุบันยังนิยมใช้ TLD พิเศษอันได้แก่¹¹

- .com สำหรับองค์กรทางธุรกิจ
- .edu สำหรับสถาบันการศึกษา
- .gov สำหรับหน่วยงานรัฐ
- .mil สำหรับหน่วยงานทหาร
- .net สำหรับผู้จัดการเครือข่าย
- .org สำหรับองค์กรที่ไม่แสวงกำไร

1.2 International TLD (TLD ระดับนานาชาติ) ในส่วนของ .int นี้ IAHC ได้มีข้อเสนอแนะว่าควรใช้กับองค์กรระหว่างประเทศเท่านั้น โดยต้องเป็นองค์กร หน่วยงาน หรือโครงการที่ได้รับการยอมรับจากรัฐบาลหลายประเทศ และไม่รวมถึงบริษัทข้ามชาติ อย่างเช่น wipo.int

1.3 Generic TLD (TLD ระดับเจเนरिक/gTLD) IAHC มีความเห็นว่า ควรเป็น TLD ที่หน่วยงานหรือองค์กรในทุกประเทศสามารถขอได้โดยไม่จำเป็นต้องมีกิจกรรมในระดับนานาชาติ เช่น .com .org และ .net

ในปัจจุบัน องค์กร IAHC ยังได้เพิ่มเติมสกุลโดเมนเนมสากลอีก 7 ประเภทคือ¹²

⁹ Albitz&Liu, supra note 20, at 17.

¹⁰ เลอสรร ธนสุกาญจน์, จิตตภัทร เจริญวรรณและสุธรรม อยู่ในธรรม, กฎหมายสำหรับบริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย กรอบ ข้อเสนอแนะและการควบคุมดูแล การให้บริการ (กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2541), หน้า 31-33.

¹¹ Ray Hunt, "Internet-service, facilities, protocols and architecture," Computer Communications, vol.20 (1998) : p.1401.

- .firm สำหรับธุรกิจต่างๆ ไปและบริษัทต่างๆ
- .store สำหรับธุรกิจที่มีการเสนอขายสินค้าเป็นหลัก
- .web สำหรับเว็บไซต์ที่เน้นในกิจการเกี่ยวกับเว็ลด์ไวด์เว็บ
- .arts สำหรับเว็บไซต์ที่เน้นในเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมและกิจกรรมที่ให้ความบันเทิง
- .rec สำหรับเว็บไซต์ที่เน้นในเรื่องการันทนาการเป็นหลัก
- .info สำหรับเว็บไซต์ที่เน้นให้บริการทางด้านข่าวสารต่างๆ
- .nom สำหรับบุคคลทั่วไป

2. Second-level domain name (SLD)

ประเทศต่าง ๆ จะได้ชื่อโดเมนเนมระดับที่สองของตนเอง โดยแบ่งตามประเภทของการใช้งาน สำหรับ .th ของประเทศไทยซึ่งดูแลโดยศูนย์สารสนเทศเครือข่ายแห่งประเทศไทย (Thailand Network Information Center หรือ THNIC) ได้แบ่งชื่อโดเมนเนมระดับที่สองโดยแต่ละโดเมนเนมจะมีความหมายดังต่อไปนี้¹³

ac.th = academic organization (school, university, college, etc)

สำหรับสถาบันการศึกษาต่างๆ

co.th = organization/company

สำหรับบริษัท ห้างร้านที่ประกอบธุรกิจ

go.th = government organization (Ministry and Office of...)

สำหรับหน่วยงานราชการ กระทรวงต่าง ๆ

net.th = Internet service provider

สำหรับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตประเทศไทย หรือกลุ่มเครือข่ายต่าง ๆ

or.th = non-profit organization (foundation, association, etc)

สำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มูลนิธิ องค์กรของรัฐที่ไม่แสวงกำไร

mi.th = military organization

สำหรับหน่วยงานเกี่ยวกับการทหาร

in.th = individual/incorporation

สำหรับบุคคลทั่วไปและองค์กร

3. Third-level domain name

¹² ไพบุลย์ อมรภิญโญเกียรติ, “การคุ้มครองทางกฎหมายของโดเมนเนม (Domain Name) บนอินเทอร์เน็ต,” วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 29 ฉบับที่ 1 (มีนาคม 2542) : 20.

¹³ ชัยยุทธ ลิ้มลาวัลย์, “เว็บมาสเตอร์กับการจัดการเว็บไซต์,” สาร NECTEC ปีที่ 6 ฉบับที่ 28 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2542) : 12.

สำหรับหน่วยงานที่ต้องการจดทะเบียนโดเมนเนมเป็นของตนเองจะต้องขอชื่อโดเมนภายใต้โดเมนเนมระดับที่สองที่เหมาะสม ตัวอย่างโดเมนเนมในหน่วยงานการศึกษา เช่น chula.ac.th, swu.ac.th เป็นต้น

1.5 การจดทะเบียนโดเมนเนม

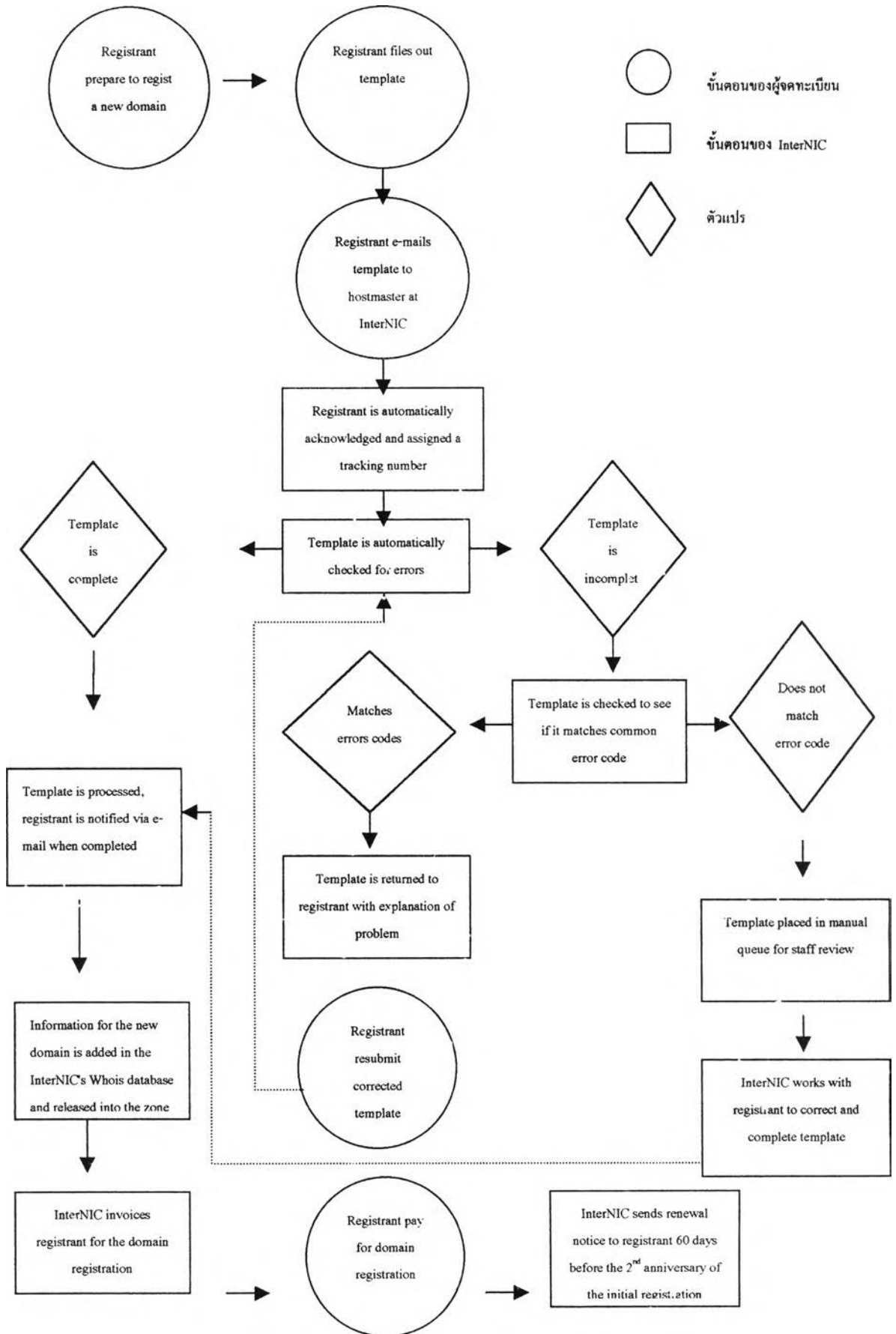
การจดทะเบียนโดเมนเนมเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนในการจัดทำเว็บไซต์ สำหรับบุคคลทั่วไปนั้นอาจเลือกจดทะเบียนโดเมนเนมได้ดังนี้¹⁴

1.การจดทะเบียนภายใต้ .th กับ THNIC โดยเข้าไปที่เว็บไซต์ <http://www.thnic.net> สำหรับรูปแบบของ SLD นั้นสามารถจดทะเบียนได้ตามสถานะของเว็บไซต์ว่าเป็นแบบใด โดยทั่วไปจะมีชื่อย่อสำหรับ SLD บางชื่อ เช่น go.th, mi.th ซึ่งจะสงวนไว้เฉพาะหน่วยงานของรัฐเท่านั้น

2.การจดทะเบียนภายใต้ .com, .org และ .net กับหน่วยงาน InterNIC ของสหรัฐอเมริกา โดยเข้าไปที่เว็บไซต์ <http://www.internic.net> ซึ่งที่ผ่านมาได้เคยมอบหมายการดำเนินงานให้แก่บริษัท Network Solution ซึ่งมีขั้นตอนในการจดทะเบียนโดเมนเนมดังต่อไปนี้

---

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 11.

ภาพขั้นตอนเป็นลิขสิทธิ์ของ Network Solution Inc.

2.ประเภทของข้อพิพาทโดเมนเนม

ปัญหาข้อพิพาทโดเมนเนมมักเกิดจากการใช้ชื่อเครื่องหมายการค้าเป็นโดเมนเนม เนื่องจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมักสุ่มชื่อโดเมนเนมขึ้นในกรณีที่ไม่ทราบชื่อเว็บไซต์ที่แน่นอน ดังนั้นเจ้าของเว็บไซต์จึงมักใช้ชื่อที่ง่ายต่อการสุ่มของผู้ใช้ซึ่งโดยมากมักเป็นชื่อของบริษัทหรือผลิตภัณฑ์นั่นเอง และเมื่อเจ้าของเครื่องหมายการค้าพบว่ามีการใช้ชื่อโดเมนเนมที่เป็นชื่อบริษัทหรือเครื่องหมายการค้าของตนก็จะเกิดกรณีพิพาทขึ้น กรณีพิพาทดังกล่าวอาจแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

2.1 ข้อขัดแย้งในการเข้าถึง (The Access Conflict)¹⁵ / ข้อขัดแย้งเรื่องการละเมิด (The Infringement Conflict) / เครื่องหมายหรือการใช้ที่ขัดแย้งกัน (Conflicting Marks or Uses)

เป็นการเรียกร้องโดเมนเนมระหว่างเจ้าของเครื่องหมายการค้าด้วยกันที่มีสิทธิร่วมในเครื่องหมายการค้าอันเดียวกันหรือกรณีที่ไม่ได้เป็นเจ้าของร่วมแต่ผลิตสินค้าหรือบริการต่างประเภทกันซึ่งสามารถใช้เครื่องหมายการค้าหรือชื่อทางการค้าเดียวกันได้ โดยปัญหาอาจมีความซับซ้อนขึ้นหากเป็นข้อโต้แย้งระหว่างเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนด้วยกันทุกฝ่าย

นอกจากนี้ ปัญหาอาจเกิดขึ้นในกรณีที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียนโดเมนเนมเห็นว่า การที่ผู้อื่นใช้เครื่องหมายที่เหมือนกับของตนเป็นโดเมนเนมนั้นเป็นการละเมิดสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าคนแรก ในหลายกรณีนั้น ข้อพิพาทขึ้นระหว่างผู้มีผลประโยชน์ที่ชอบด้วยกฎหมายในการใช้โดเมนเนมเดียวกัน ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลักในกฎหมายเครื่องหมายการค้าที่ยอมให้มีผู้ใช้ได้หลายคนสำหรับเครื่องหมายการค้าชื่อเดียวกันแต่ใช้กับสินค้าบริการต่างประเภทที่ไม่คล้ายคลึงกันได้ ขณะที่การใช้โดเมนเนมชื่อหนึ่ง ๆ นั้นจะมีได้เพียงรายเดียว

นอกจากนี้ กรณียังอาจเกิดขึ้นกับบุคคลธรรมดาทั่วไปที่ไม่ใช่เจ้าของเครื่องหมายการค้า เช่น กรณีการตั้งชื่อตนเองไม่ว่าชื่อจริง ชื่อเล่นหรือสมญานามขึ้นเป็นโดเมนเนม อย่างกรณีผู้ปกครองของเด็กหญิง Veronica Sams ที่สร้างเว็บไซต์โดยใช้โดเมนเนม "veronica.org" แสดงภาพของเด็กหญิง Veronica ได้เกิดปัญหาขึ้นกับเจ้าของหนังสือ Archie comic books ซึ่งมีตัวละครชื่อว่า Veronica¹⁶ เป็นต้น

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าผู้มีสิทธิใช้โดเมนเนมโดยชอบกฎหมายในชื่อเดียวกันนั้นอาจมีได้หลายราย

¹⁵ David W. Maher, "Trademark Law on The Internet-Will it Scale? The Challenge to Develop International Trademark Law," The John Marshall Journal of Computer and Information Law, vol.16 (1997) : pp.8-10.

¹⁶ Lisa T. Oratz, "Trademark and the Internet," Perkins Coie, One Bellevue Center: pp.4-5.

นโยบายการแก้ปัญหาข้อพิพาทของ InterNIC ไม่สามารถแก้ปัญหาในกรณีที่มีผู้ใช้หลายรายในเครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการเดียวกันสำหรับสินค้าต่างจำพวกหรืออยู่คนละประเทศได้ เมื่อมีการใช้เครื่องหมายที่เหมือนกันสำหรับสินค้าหรือบริการคนละประเภทและมีเจ้าของเครื่องหมายตามกฎหมายเครื่องหมายการค้ารายใดรายหนึ่งได้จดทะเบียนโดเมนเนมในชื่อดังกล่าวไว้ ผลตามนโยบาย InterNIC ก็คือ เจ้าของเครื่องหมายอีกรายสามารถแย่งการจดทะเบียนโดเมนเนมจากเจ้าของรายแรกไปได้ หากเจ้าของโดเมนเนมปฏิเสธที่จะทำสัญญาประกันความเสียหายหรือวางประกันตามจำนวนที่ InterNIC กำหนด แม้ว่าเจ้าของโดเมนเนมจะมีหลักฐานการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของตนและได้จดทะเบียนโดเมนเนมก่อนก็ตาม¹⁷

2.2 การเบียดบังโดเมนเนมและบังคับซื้อ (Piracy and Extortion or Free Enterprise)¹⁸ / การจดทะเบียนโดเมนเนมเพื่อแสวงประโยชน์โดยมิชอบ (Cybersquatting)

เป็นการนำเครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการของผู้อื่นไปจดทะเบียนเป็นโดเมนเนมเพื่อขายให้แก่เจ้าของในราคาที่สูง หรือเป็น “การจดทะเบียนชื่อโดเมนเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ”¹⁹ เนื่องจากโดเมนเนมที่ดีที่สุดคือโดเมนเนมที่สั้น ง่ายต่อการจำและประกอบด้วยคำที่อาจสื่อถึงผู้ควิลต์ของเจ้าของได้ ซึ่งส่วนใหญ่ก็คือ ชื่อเครื่องหมายการค้าหรือส่วนที่เป็นลักษณะเฉพาะของชื่อธุรกิจนั่นเอง²⁰

ตามคำจำกัดความของ WIPO การกระทำที่ถือเป็น cybersquatting จะประกอบด้วย²¹

1. โดเมนเนมที่จดทะเบียนนั้นเหมือนหรือคล้ายกับชื่อเครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการของผู้อื่น
2. ผู้จดทะเบียนโดเมนเนมไม่มีสิทธิหรือประโยชน์โดยชอบในการใช้โดเมนเนมนั้น และ
3. การจดทะเบียนและใช้ชื่อโดเมนเนมกระทำไปด้วยเจตนาที่ไม่สุจริต (Bad faith)

¹⁷ Mikki Barry, “Is the InterNIC’s Dispute Policy Unconstitutional ?” (1996).

¹⁸ Ibid.

¹⁹ สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์, “การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (โครงการผลกระทบทางเศรษฐกิจส่วนรวมของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต่อประเทศไทย)” สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2543, หน้า 16.

²⁰ ข้อมูลจาก <http://www.davis.ca/topart/domainam.htm>

²¹ สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์, “การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (โครงการผลกระทบทางเศรษฐกิจส่วนรวมของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต่อประเทศไทย)” (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2543), หน้า 16.

เนื่องจากธุรกิจ cybersquatting สามารถสร้างกำไรจำนวนมากจากการซื้อขายโดเมนเนมที่เป็นที่ต้องการ โดยมูลค่าของโดเมนเนมที่มีต่อธุรกิจจะแสดงให้เห็นจากราคาที่ผู้ซื้อยอมจ่าย ดังนั้นพฤติการณ์นี้จึงอาจอธิบายได้ถึงการใช้ข้อพิพาทโดเมนเนมจำเป็นต้องมีการแก้ปัญหาโดยศาล

ข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้จดทะเบียนเพียงรายเดียวเท่านั้นที่อาจใช้โดเมนเนมชื่อใดชื่อหนึ่งในเวลาหนึ่งๆ ได้ จึงเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับแนวคิดพื้นฐานของกฎหมายเครื่องหมายการค้า และเช่นเดียวกับกรณีข้อขัดแย้งในการเข้ามา หากมีการนำหลักในกฎหมายเครื่องหมายการค้ามาปรับใช้กับปัญหา cybersquatting โดยตรง ผลก็คือเจ้าของเครื่องหมายการค้าจะสามารถระงับการจดทะเบียนโดเมนเนมใด ๆ ที่มีตัวอักษรเหมือนหรือเพียงแค่อักษรเดียวหรือฟังคล้ายเครื่องหมายการค้าของตนได้ทันที กรณีดังกล่าวจึงควรต้องพิจารณาถึงพฤติการณ์ที่แสดงถึงเจตนาที่ไม่สุจริตของผู้จดทะเบียนเป็นสำคัญด้วย

2.3 ผู้จดทะเบียนชื่อโดเมนโดยอาศัยการพิมพ์ผิดพลาด (Typosquatters)

กรณีดังกล่าวเป็นการจดทะเบียนโดเมนเนมที่เกือบเหมือนกับโดเมนเนมของผู้อื่น การสร้างความแตกต่างขึ้นเล็กน้อยนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้ที่สะกดคำผิดหรือใช้เครื่องหมายวรรคตอนผิดเข้ามาสู่เว็บไซต์ของตน²²

การแก้ปัญหาข้อพิพาทในประเภทนี้น่าจะนำหลักเรื่องการละเมิดในเครื่องหมายการค้ามาปรับใช้ได้เพราะเป็นการใช้ในลักษณะที่ "คล้ายจนก่อให้เกิดความสับสน" แต่กรณีจะต้องเชื่อมโยงได้ว่าเป็นการใช้โดเมนเนมในฐานะเครื่องหมายการค้าด้วย

นอกจากนี้การนำ "เจตนาทุจริต" มาเป็นจุดสำคัญในการหาหลักปรับใช้ก็เป็นประเด็นที่น่าพิจารณา เห็นได้จากกรณีของสหรัฐอเมริกาที่มีการนำหลักในเรื่อง Anti-cybersquatting มาใช้โดยถือว่าการกระทำดังกล่าวแสดงถึงเจตนาทุจริตตามหลักที่บัญญัติไว้

ตัวอย่างกรณีพิพาทนี้ได้แก่ข้อพิพาทระหว่าง Paine Webber, Inc. และโดเมนเนม www.painewebber.com²³ คดีนี้จำเลยได้จดทะเบียนโดเมนเนมว่า "www.painewebber.com" ซึ่งมีความแตกต่างจากชื่อ URL address ของบริษัท Paine Webber เพียงแค่ที่จุดหลังคำว่า www ซึ่งเมื่อผู้ใช้พิมพ์ผิดพลาดเข้ามาที่เว็บไซต์ของจำเลยก็จะพบกับภาพอนาจารแทน มาตรการที่โจทก์ในคดีนี้ขอให้ศาลบังคับให้คือ การให้มีคำสั่งห้ามจำเลยจากการใช้โดเมนเนมดังกล่าว อย่างไรก็ตามคดีนี้ยังอยู่ระหว่างพิจารณา

²² Lisa T. Oratz, "Trademark and the Internet," Perkin Coie, One Bellevue Center : p.2.

²³ ดู Paine Webber, Inc. v. www.painewebber.com, No.99-0456-A, 1999 U.S. Dist. LEXIS 6552 (D.Va.Apr.9, 1999).

2.4 ข้อวิจารณ์ของผู้บริโภค (Consumer Commentary) / การทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงหรือทรัพย์สินทางปัญญา (Tarnishment)

เป็นกรณีพิพาทในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการวิพากษ์วิจารณ์หรือทำให้ผู้อื่นหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ เสื่อมเสียชื่อเสียง

หลักกฎหมายที่อาจนำมาปรับใช้ได้กรณีนี้คือ เรื่องการเสื่อมทอนเครื่องหมายการค้า เนื่องจากการวิจารณ์ผลิตภัณฑ์อื่นอาจไม่ก่อให้เกิดประเด็นเรื่องความสับสนอันจะปรับใช้หลักเรื่องการละเมิดในเครื่องหมายการค้าได้

ตัวอย่างการใช้หลักดังกล่าวมีในคดีระหว่าง Jew for Jesus และ Brodsky²⁴ หน่วยงานโจทก์ได้จดทะเบียนโดเมนเนม "jews-for-jesus.org" เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับคำสอนและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ส่วนจำเลยได้จดทะเบียนโดเมนเนม "jewsforjesus.org" และ "jews-for-jesus.com" โดยเว็บเพจดังกล่าวมีการล้อเลียนและกล่าวหาหลักปรัชญาของ Jews for Jesus และได้ระบุด้วยว่าเว็บไซต์ของคุณไม่มีความเกี่ยวข้องใด ๆ กับหน่วยงานโจทก์ ศาลมีความเห็นว่า การใช้ชื่อเครื่องหมายการค้าดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความสับสน โดยพิจารณาจากเจตนาและการยอมรับของจำเลยที่ว่าเว็บไซต์นั้นสร้างขึ้นโดยไม่สุจริตเนื่องจากมุ่งชักจูงชาวยิว และกรณีนี้ยังอาจถือได้ว่าเป็นการใช้ในทางการค้าด้วย เพราะเป็นการนำเสนอถึงการแข่งขันและให้ข้อมูลที่ เป็นปฏิปักษ์โดยตรง (provide internet users with competing and directly opposing information) ทั้งยังป้องกันไม่ให้ผู้ใช้เข้าถึงบริการและข้อความของโจทก์ได้

การใช้โดเมนเนม Jews for Jesus จึงเป็นการละเมิดและเสื่อมทอนเครื่องหมายการค้าทั้งในแบบทำให้ไม่ชัดเจน (blur) และทำให้เสื่อมเสีย (tarnish)

แต่ในคดีระหว่าง Bally Total Fitness Holding Corp. และ FaberBally²⁵ นั้น ฝ่ายโจทก์ได้พบเว็บไซต์ www.compupix.com/ballysucks จึงได้ฟ้องผู้ดำเนินการเว็บไซต์ในข้อหาละเมิดและเสื่อมทอนเครื่องหมายการค้าเพราะในเว็บไซต์ดังกล่าวมีภาพเครื่องหมายการค้าของ Bally โดยมีคำว่า "sucks" อยู่ข้างบนและยังมีข้อความว่า "ขออุทิศให้แก่ผู้ร้องเรียนในบริการของ Belly's health club"

ข้อสังเกตคือ เว็บไซต์ในคดีทั้งสองมุ่งในการวิพากษ์วิจารณ์โจทก์แต่มีข้อแตกต่างในจุดที่ว่า ในคดีแรกมีการก่อให้เกิดความน่าจะสับสนแต่ในคดีหลังไม่มีประเด็นในเรื่องนี้เพราะเว็บไซต์ของโจทก์และเว็บไซต์จำเลยมีวัตถุประสงค์คนละอย่าง กล่าวคือเว็บไซต์ของโจทก์มีจุดประสงค์ในการโฆษณาทางการค้าแต่เว็บไซต์ของจำเลยมีจุดประสงค์ในการแสดงความคิดเห็น ศาลสหรัฐอเมริกา

²⁴ Jew for Jesus v. Brodsky, 993F. Supp.282 (D.N.J.1998).

²⁵ Jew Bally Total Fitness Holding Corp. v. FaberBally, 29 F.supp.2d 1161, 1162 (C.d. CAL.1998).

จึงเห็นว่าไม่เข้าประเด็นเรื่องละเมิดในเครื่องหมายการค้า เป็นเพียงการแสดงความเห็นในเชิงวิจารณ์ต่อสาธารณะ

สำหรับประเด็นการเชื่อมทอนเครื่องหมายการค้านั้นศาลได้ให้เหตุผลไว้ว่า จะไม่ใช่หลักดังกล่าวกับการแสดงออกที่ไม่ใช่ในทางการค้า เช่น การล้อเลียน การถากถางหรือการกระทำรูปแบบใดๆที่ไม่เกี่ยวกับธุรกรรมในทางการค้า

อย่างไรก็ตาม หากเป็นกรณีการนำชื่อเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงมาจดทะเบียนโดเมนเนมไม่ว่าจะใช้ชื่อเดียวกันหรือตั้งชื่อให้คล้ายในลักษณะล้อเลียน ถ้าเว็บไซต์นั้นเป็นเว็บไซต์อนาจารศาลมักจะปรับเข้ากับหลักเรื่องการเชื่อมทอนเครื่องหมายการค้าเสมอ²⁶

2.5 การใช้เมตาแท็ก (Meta-Tagging)

Meta Tags เป็นรหัสที่มองไม่เห็นที่ติดอยู่ใน hypertext markup language (HTML) ซึ่งใช้ในการสร้างเว็บไซต์²⁷ คำที่กำหนดเป็น meta tag จะมีได้ปรากฏเฉพาะใน HTML body text โดยตรง แต่ยังมีเว็บเพจอื่นๆ อีกมากมายที่ใช้คำดังกล่าว ใน body copy²⁸ เมื่อมีการค้นหาใน search engine โดยใช้คำสามัญดังกล่าว โปรแกรมใน searchengine จะระบุถึงรายชื่อเว็บไซต์ที่ใช้คำสำคัญนั้นโดยอัตโนมัติ²⁹ ดังนั้น จึงอาจไม่ได้มีเพียงเว็บเพจเดียวที่ปรากฏขึ้นเมื่อมีการค้นหาจากคำสำคัญดังกล่าว

ลักษณะข้อเท็จจริงที่ก่อให้เกิดประเด็นละเมิดก็คือ searchengine ยังอาจเลือก HTML pages ที่บรรจุรหัสที่ฝังอยู่ภายในก็ได้ แม้จะไม่ใช้รหัสที่อยู่ในข้อความของ HTML pages ที่มองเห็นได้ก็ตาม ด้วยลักษณะของ meta tags ดังกล่าวนี ในหลายครั้งจึงไม่ได้แสดงผลเป็น HTML page ที่เกี่ยวข้องเพราะ meta tags มักจะบรรจุคำหรือข้อความที่เป็นที่นิยม โดยอาจไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับ

²⁶ ดู Hasbro, Inc. v. Internet Entertainment Group, Ltd., 40 U.S.P.Q. 2d (BNA) 1479 (W.D.Wash.1996) และ Toys R Us, Inc. v. Mohamed Akkaoui, d/b/a Adults "R" Us, et al, 1996 U.S. Dist. LEXIS 17090 (N.D. Cal. October 29, 1996).

²⁷ Meeka Jun, "Meta Tags : The Case of the Invisible Infringer," The New York Law Journal, (October 24 1997).

²⁸ ข้อมูลจาก <http://searchenginewatch.com/sereport/97/09-oppedahl.html>

* Searchengine เป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต ในหลายกรณี ผลการสืบค้นจะแสดงถึงการจับคู่กันระหว่างถ้อยคำที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตป้อนเข้าไปและคำที่พบในข้อความของ HTML pages.

²⁹ Jeff Peline, "Keywords said to violate trademark," News.com, (August 27 1997).

HTML pages เลยกี่ได้แต่เจ้าของเว็บเพจใจใส่ลงไปเพื่อจุดประสงค์ในการดึงผู้ใช้อินเตอร์เน็ตเข้ามายังเว็บไซต์คน³⁰

รูปแบบของข้อพิพาทประเภทนี้จึงไม่ได้เป็นการใช้โดเมนเนมในลักษณะที่เป็นการละเมิดในเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นโดยตรง แต่เป็นการละเมิดในลักษณะที่ไม่อาจเห็นได้ (Invisible infringement)³¹ โดยใช้ชื่อเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นเป็นคำสำคัญที่ซ่อนไว้ใน meta tags ของโฮมเพจของตนเองเพื่อให้ระบุถึงเว็บไซต์โดยไม่ได้รับอนุญาต³²

โดยทั่วไป การใช้ชื่อสินค้าที่ตนขายเป็นคำสำคัญใน meta tags เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการแยกประเภทเว็บเพจ ซึ่งกรณีนี้ไม่เป็นการใช้ในทางที่ผิด อย่างไรก็ตาม กรณีที่เกิดข้อพิพาทคือ การใช้คำซึ่งเป็นเครื่องหมายการค้าโดยปราศจากเหตุผลที่ชอบด้วยกฎหมาย เจ้าของเว็บเพจที่เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้ามักอ้างว่า การนำชื่อเครื่องหมายการค้าของตนไปใช้เป็นคำสำคัญก่อให้เกิดความไม่คล่องตัวในการเข้าถึงเว็บเพจของตน³³

การกระทำดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการเล็งที่จะเกี่ยวข้องกับโดเมนเนม โดยจะไม่มี การนำชื่อเครื่องหมายการค้ามาจดทะเบียนเป็นโดเมนเนม แต่เจ้าของเว็บไซต์ก็ยังสามารถหาประโยชน์จากควมมีชื่อเสียงของเครื่องหมายการค้าหรือชื่อของบุคคลอื่นได้

ปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดข้อโต้แย้งในแง่ที่ว่า การใช้คำที่เป็นเครื่องหมายการค้าในลักษณะที่ไม่อาจเห็นได้จะทำให้ขาดความเชื่อมโยงระหว่างชื่อที่ค้นหาและสินค้าบริการที่ขายหรือไม่ ซึ่งประเด็นนี้จะต่างไปจากการใช้ชื่อเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นโฆษณาขายสินค้าของตน³⁴

สำหรับการปรับใช้กฎหมายในกรณีนี้ ศาลของสหรัฐอเมริกาได้ปรับเข้ากับหลักเรื่องการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งจะไม่ต้องพิจารณาประเด็นที่ว่า การใช้คำในลักษณะที่ไม่อาจเห็นได้จะทำให้ขาดความเชื่อมโยงระหว่างชื่อที่ค้นหาและสินค้าบริการที่ขายหรือไม่ ซึ่งต่างไปจากการใช้ชื่อเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นโฆษณาขายสินค้าของตน³⁵ ตามหลักเรื่องการละเมิดในเครื่องหมายการค้า

³⁰ Meeka Jun, "Meta Tags : The Case of the Invisible Infringer," The New York Law Journal, (October 24 1997).

³¹ Ibid.

³² Jeff Peline, "Keywords said to violate trademark," News.com, (August 27 1997).

³³ ข้อมูลจาก <http://searchenginewatch.com/sereport/97/09-oppedahl.html>

³⁴ Elizabeth Gardner, "Trademark Battles Simmer Behind Sites," Web Week, (August 25, 1997).

³⁵ Ibid.

2.6 การเชื่อมโยงไปเว็บไซต์อื่น (Linking)

เป็นการอนุญาตให้ผู้ใช้เข้าไปสู่หน้าหรือเว็บไซต์อื่น ๆ โดยการคลิกที่ไอคอนหรือข้อความที่ขีดเส้นใต้ที่เรียกว่า "link" หรือ "hyperlink" ที่ปรากฏอยู่บนเว็บเพจ

ผู้ดำเนินการเว็บไซต์มักให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเพราะอาจมีการอนุญาตให้ผู้ใช้เว็บไซต์ตัดผ่านและตรงเข้าสู่เว็บเพจที่อยู่ภายในที่เรียกกันว่า "deep link" การให้มี deep link เป็นสิ่งที่ผู้ดำเนินการเว็บไซต์ต้องคำนึงถึง เนื่องจากโฮมเพจมักประกอบด้วยข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับเว็บไซต์ทั้งหมด

นอกจากนี้ ผู้ใช้ยังยุติการค้นหาเว็บไซต์ในลักษณะที่แตกต่างกันมากกว่าที่คาดไว้ซึ่งมีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัท เนื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ มักเป็นผู้สนับสนุนเว็บไซต์โดยแลกเปลี่ยนกับการโฆษณา ซึ่งสัญญาในการโฆษณาจะเป็นไปตามจำนวนครั้งในการเข้าเพจที่มีโฆษณานั้นอยู่ การให้มีการเชื่อมโยงโดยการตัดผ่านอาจเป็นการทำให้รายได้จากการโฆษณาตกลง

เนื่องจากการเชื่อมโยงเป็นส่วนสำคัญและเป็นที่ยอมรับทั่วไปในอินเทอร์เน็ต ดังนั้นจึงควรมีการพิจารณาใช้อย่างเป็นธรรม เมื่อมีการเชื่อมโยงกับเว็บไซต์อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต จึงเกิดประเด็นละเมิดทั้งในเรื่องลิขสิทธิ์และเครื่องหมายการค้า

ส่วนกรณีที่มีผู้โต้แย้งว่า การปรากฏตัวบนอินเทอร์เน็ตถือเป็นการให้ความยินยอมโดยปริยายในการเชื่อมโยงนั้น มีแนวโน้มว่า การเชื่อมโยงแต่ข้อความล้วน ๆ ไปยังโฮมเพจโดยไม่เข้า deep link จะไม่ถือเป็นการละเมิดหรือเสื่อมทอนเครื่องหมายการค้า³⁶

ข้อเสนอแนะที่ได้จากศาลในกรณีนี้ยังไม่แน่ชัดเท่าใด แต่กรณีส่วนใหญ่ที่ขึ้นสู่ศาลมักมีแนวโน้มทางด้านความชอบกฎหมายในการเชื่อมโยง แต่จากกรณีพิพาทที่เกิดขึ้นไม่นานมานี้³⁷ ได้มีการเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการเชื่อมโยงขึ้น 2 ทฤษฎีคือ³⁸

1.ทฤษฎี Territorial เป็นกรณีที่ผู้กรณิได้ทำการเชื่อมโยงไว้เพื่อล่อล่้าเข้าไปในส่วนของเว็บเพจที่ถูกเชื่อมโยง และ

³⁶ Lisa T. Oratz, "Trademark and the Internet," Perkins Coie, One Bellevue Center : p.6.

³⁷ ดู American Civil Liberties Union v. Miller, 977F. Supp. 1228, 1230 (D.Ga. 1997) และ Shetland Times, Ltd. v. Dr. Jonathan Wills and Zetnews, Ltd., Court of Session, Edinburgh (Oct.24, 1996) และ Ticketmaster Corp. v. Microsoft Corp., No.97-3055 DDP (D. Cal. Filed Apr. 28, 1997).

³⁸ Lisa T. Oratz, "Trademark and the Internet," Perkins Coie, One Bellevue Center : p.7.

2. ทฤษฎี Laissez-faire เป็นการสร้างการเชื่อมโยงไว้โดยไม่มีสิ่งอื่นใดนอกเหนือไปจากการยอมให้ผู้บริโภค (ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต) และผู้ผลิต (ผู้ดำเนินการเว็บเพจที่เชื่อมโยง) กำหนดว่าจะใช้การเชื่อมโยงนั้นอย่างไร

อย่างไรก็ตาม กรณียังไม่แน่ชัดว่าศาลจะนำทฤษฎีใดมาใช้เป็นมาตรฐาน

2.7 การเชื่อมโยงให้เห็นภายในกรอบ (Framing)

เป็นรูปแบบการเชื่อมโยงจากเว็บไซท์หนึ่งไปยังอีกเว็บไซท์หนึ่งโดยใช้ hyperlink เป็นเหตุให้เว็บไซท์ที่ถูกเชื่อมโยงมองเห็นเพียงภายในกรอบ และส่วนของเว็บไซท์ดั้งเดิมซึ่งมักมีการโฆษณาอยู่ด้วยก็จะอยู่นอกกรอบซึ่งทำให้มองไม่เห็น การเชื่อมโยงดังกล่าวจึงมีผลเป็นการลบล้างที่ประสงค์จะนำเสนอของเว็บไซท์ที่ถูกเชื่อมโยงโดยปริยาย ซึ่งเป็นการบิดเบือนภาพของเว็บไซท์นั้น และอาจก่อให้เกิดการเข้าใจผิดว่ากรอบดังกล่าวบรรจุเนื้อหาที่แท้จริงทั้งหมดของเว็บไซท์

ข้อพิพาทกรณี framing มักเกิดจากการเชื่อมโยงข้อความและการใช้เทคโนโลยี framing ในการวิพากษ์วิจารณ์เว็บไซท์อื่น ซึ่งวิธีการที่ใช่คือ เชื่อมโยงเว็บไซท์อื่นเพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงโดยสามารถอ่านรายละเอียดคำวิจารณ์ได้ในขณะเดียวกัน

กรณีพิพาทเรื่อง framing โฉกมักฟ้องจำเลยในข้อหาละเมิดในเครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์เครื่องหมายการค้าหรือเป็นการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมเป็นส่วนใหญ่³⁹

2.8 การใช้คำสำคัญ (Keywords)

ปัญหาที่เกิดขึ้นมีลักษณะคล้ายกรณี meta tagging แต่การนำคำสำคัญไปใช้เกิดจากผู้ดำเนินการ search engine ขยายคำสำคัญ (keywords) หรือวลี (phrases) ที่จะแสดงแผ่นป้ายโฆษณาของบริษัท (banner ad) ให้แก่บริษัทอื่น ๆ กรณีพิพาทประเภทนี้เกิดขึ้นเนื่องจากคำสำคัญที่ขายเป็นเครื่องหมายการค้าของบริษัทคู่แข่ง

เนื่องจากกรณีดังกล่าวไม่ใช่การนำคำสำคัญไปใช้กับเว็บไซท์ตนเองแต่เป็นการขายให้ผู้อื่น ดังนั้น จึงอาจไม่สามารถนำหลักการการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมมาปรับใช้เช่นเดียวกับกรณี meta tagging การใช้กฎหมายในกรณีนี้จึงยังไม่มี ความชัดเจน

ตัวอย่างข้อพิพาทที่เกิดขึ้นคือ การที่บริษัท Playboy Enterprise ฟ้องเว็บไซท์ search engine เว็บไซท์หนึ่งในการขายเครื่องหมาย "Playboy" ไปเป็นคำสำคัญ⁴⁰ และผู้ดำเนินการ search

³⁹ ดู Washington Post Co., v. Total News, Inc., 97 Civ. 1190 (PKL)(S.D.N.Y. complaint filed Feb.20, 1997) และ Journal Gazette Co. v. Midwest Internet Exchange, 98-CV0130 (Dind. Filed May 4, 1998).

⁴⁰ ดู Playboy Enter., Inc. v. Excite, (C.D. Cal. Filed 2/*/99).

engine รายเดียวกันนี้ยังถูกฟ้องร้องในกรณีลักษณะเดียวกันจากการขายคำสำคัญ "Estee Lauder" ให้กับผู้จำหน่ายเครื่องสำอางรายย่อยคู่แข่งกัน โดย Estee Lauder และบริษัทเครื่องสำอางอื่นอีกสามรายได้ได้ยื่นฟ้องทั้งเว็บไซต์ Excite.com เจ้าของ search engine และบริษัทที่ซื้อคำสำคัญไป⁴¹ โจทก์ได้กล่าวอ้างว่าเป็นการขายเครื่องหมายการค้าไปเป็นคำสำคัญ จึงเป็นการละเมิดในเครื่องหมายการค้า ทั้งยังเป็นการเบียดบัง (pirate) ชื่อและกวีตวลล์ของตนไปใช้กับเว็บไซต์ของคู่แข่งกันด้วย อย่างไรก็ตามคดีดังกล่าวนี้ยังอยู่ระหว่างพิจารณา

3.หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโดเมนเนมและปัญหาข้อพิพาทโดเมนเนม

3.1 International Ad Hoc Committee (IAHC)

จากกรณีที่ได้มีผู้รับจดทะเบียนเพียงรายเดียวสำหรับโดเมนเนม .com .edu และ .net นั้นคือ Network Solutions, Inc. ซึ่งดำเนินการในนามของ InterNIC ได้มีเจ้าของโดเมนเนมและผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนโดเมนเนมหลายรายไม่พอใจในการบริหารโดเมนเนมและวิธีในการจัดการกับปัญหาข้อพิพาท ประกอบกับการที่มีธุรกิจและองค์กรอื่นๆ อีกจำนวนมากก็ประสงค์จะดำเนินกิจการรับจดทะเบียนโดเมนเนมในลักษณะแข่งขันกับ Network Solutions, Inc. เช่นกัน

ดังนั้นเพื่อเป็นการจัดการกับประเด็นเหล่านี้และหาทางแก้ปัญหาข้อพิพาท จึงมีการจัดตั้งคณะทำงานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษขึ้น นั่นคือ Internet International Ad Hoc Committee ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการจัดการโดเมนเนมที่ครอบคลุมถึงเรื่องดังนี้⁴²

- 1.การขยายจำนวน gTLD แก่สาธารณะให้มากขึ้น
- 2.ยุติการผูกขาดในการจัดสรรและรักษา gTLD ของ InterNIC โดยการเพิ่มผู้รับจดทะเบียนรายใหม่ทั่วโลก
- 3.นำเสนอการใช้นโยบายและขั้นตอนการดำเนินงานแบบใหม่ในการป้องกันและแก้ปัญหาข้อพิพาทโดเมนเนม

3.1.1 หน่วยงานที่อยู่ในความร่วมมือ

หน่วยงานต่าง ๆ ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีการร่วมมือกันเพื่อจัดการในเรื่องเกี่ยวกับ DNS ประกอบด้วยสมาชิกดังนี้

⁴¹ ดู Estee Lauder, Inc. v. The Fragrance Counter, Inc. No.99 Civ. 0382 RWS (S.D.N.Y. amended complaint filed March 5, 1999).

⁴² ข้อมูลจาก <http://www.davis.ca/topart/domainam.htm>

• ISOC (Internet Society)

ISOC เป็นหน่วยงานระหว่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นเพื่อร่วมมือและประสานงานในเรื่องเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีการเชื่อมโยง ตลอดจนการประยุกต์ใช้งานของเครือข่ายนี้ทั่วโลก ISOC ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2535 มีฐานะเป็นองค์กรที่ไม่แสวงกำไร มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการดูแลรักษาและขยายการพัฒนาและการใช้งานของอินเทอร์เน็ต รวมถึงเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านตัวเครือข่ายเองและด้านอาศัยเครือข่ายเป็นเครื่องมือสำหรับองค์กรและผู้ใช้งานทั่วโลก สามารถทำงาน ติดต่อประสานงาน แลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁴³

เป้าหมายหลักของ ISOC ได้แก่

1. การพัฒนามาตรฐานและเทคโนโลยีสำหรับการประยุกต์ใช้ในอินเทอร์เน็ต
2. การพัฒนาสถาปัตยกรรมเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
3. บำรุงรักษาและพัฒนากรรมวิธีเพื่อการบริหารอินเทอร์เน็ตทั่วโลกให้ดีขึ้น
4. ศึกษาและวิจัยในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายคอมพิวเตอร์
5. รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต รวมไปถึงประวัติความเป็นมาและข้อมูลต่างๆ
6. ประสานงานคณะทำงานต่างๆ ในระดับนานาชาติเพื่อให้การพัฒนาเทคโนโลยีของอินเทอร์เน็ตดำเนินไปได้อย่างราบรื่น
7. ให้ความสนับสนุนแก่ประเทศ พื้นที่ หรือกลุ่มบุคคลที่กำลังมีการพัฒนาในการเข้าถึงเครือข่ายสากล

ISOC มีการดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของ International Board of Trustees ซึ่งมีประธาน ISOC เป็นผู้นำและกรรมการจากภูมิภาคต่างๆทั่วโลก โดยมีคณะกรรมการย่อยอีกหลายคณะรับผิดชอบการทำงานในด้านต่างๆ

การเข้าเป็นสมาชิกมี 2 ประเภทคือ

1. การเป็นสมาชิกแบบส่วนบุคคล เหมาะสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตหรือเป็นปัจเจกบุคคล
2. การเป็นสมาชิกแบบองค์กร (Organizational Member) เหมาะสำหรับองค์กรที่สนใจในการสร้างตลาดในเรื่องอินเทอร์เน็ตหรือต้องการมีส่วนในการกำหนดทิศทางของสมาคม

เนื่องจาก ISOC มีสถานะเป็นเพียงหน่วยงานที่เกิดจากการรวมตัวของภาคเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการดูแลรักษาและขยายการพัฒนาและการใช้งานของอินเทอร์เน็ต หน้าที่ของ ISOC จึง

---

⁴³ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, “ความเป็นมาของอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย,” (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2537).

เน้นการทำงานด้านเทคนิคมากกว่าด้านกฎหมาย อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติงานของ ISOC โดยเฉพาะในเรื่องการรวบรวมเผยแพร่ข้อมูลและการประสานงาน ก็สามารถเป็นแหล่งข้อมูลและเป็นเวทีในการร่วมมือสำหรับประเทศต่าง ๆ ในการพัฒนากฎหมายสำหรับเรื่องโดเมนเนมในอินเทอร์เน็ตได้

• IANA (Internet Assigned Number Authority)

IANA เป็นหน่วยงานไม่แสวงกำไรซึ่งมีคณะกรรมการระหว่างประเทศ (International Board of Directors) ได้รับการก่อตั้งขึ้นโดย ISOC และ FNC ทำหน้าที่กำหนดและประสานความร่วมมือในการใช้ตัวแปรของอินเทอร์เน็ตโปรโตคอลต่างๆ⁴⁴ โดยมีขั้นตอนที่เปิดเผยมุ่งเพื่อกำหนดตัวแปรที่ทำให้อินเทอร์เน็ตทำงานอย่างต่อเนื่อง อินเทอร์เน็ตโปรโตคอลดังกล่าวประกอบด้วยตัวแปรต่างๆ เช่น ที่อยู่ทางอินเทอร์เน็ต โดเมนเนม หมายเลขระบบที่เป็นอิสระ (Autonomous system numbers) หมายเลขโปรโตคอล หมายเลขของ port ตัวระบุฐานข้อมูลในการจัดการ รวมถึงหมายเลขกิจการส่วนตัวและอื่นๆ อีก⁴⁵ ปัจจุบันกิจกรรมของ IANA ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรที่พึ่งพาหน่วยงานนี้ ซึ่งน่าจะเหมาะสมกว่าการรับความช่วยเหลือจากรัฐบาลของสหรัฐอเมริกาซึ่งไม่สามารถจัดหาเงินทุนให้ได้ในอนาคต

อย่างไรก็ตามรัฐบาลของสหรัฐอเมริกาได้วางแนวทางสำหรับองค์กรไว้แล้ว โดย IANA จะเริ่มดำเนินงานจากบันทึกย้อนหลังกว่า 10 ปีที่มีการประสานงานกัน ปัจจุบันองค์กร IANA ใหม่จะมีความรับผิดชอบใน 3 เรื่องคือ

1. เรื่อง Internet Protocol Addresses
2. เรื่อง โดเมนเนม และ
3. เรื่อง Protocol Parameters

งานดังกล่าวนี้รวมถึงเรื่องเซิร์ฟเวอร์หลักด้วย วัตถุประสงค์ขององค์กรใหม่นี้ก็คือ รักษาการประสานหน้าที่ศูนย์กลางของอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์สาธารณะ

หน่วยงานดังกล่าวจะมีส่วนสนับสนุนการเลือกตั้งคณะกรรมการและการจัดหาเงินทุนสำหรับองค์กรใหม่ รวมถึงการจัดตั้งสภาที่ปรึกษาทางด้านนโยบายและการปฏิบัติ (Policy and procedure Councils) ซึ่งจะรวมถึงหน่วยงานทะเบียนที่อยู่ทั้งสาม (APNIC, ARIN และ RIPE-NCC) IAB และองค์กรตัวแทนผู้ใช้และภาคอุตสาหกรรมด้วย

โครงสร้างขององค์กร IANA ใหม่นี้จะกำหนดหลักการไว้ใน “White Paper” ของ NTIA และตามลักษณะของส่วนการดำเนินงาน คณะผู้บริหาร (Board of Directors) จะได้รับการเลือกเป็นผู้แทนซึ่งจะมีหน้าที่ในการเลือก Chief Executive Officer การดำเนินงานจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

⁴⁴ ข้อมูลจาก <http://www.davis.ca/topart/domainam/htm>

⁴⁵ ข้อมูลจาก <http://www.davis.ca/topart/domainam/htm>

* องค์กรบริหาร โทรคมนาคมและสารสนเทศแห่งชาติสหรัฐอเมริกา

เรื่องที่อยู่ โดเมนเนมและโปรโตคอล โดยส่วนงานทั้งสามนี้จะมีหน่วยงานแยกจากกัน ส่วนหน่วยงานที่ 4 คาดว่าจะให้เป็นตัวแทนของผู้ใช้ในครัวเรือนและภาคอุตสาหกรรม⁴⁶

แม้องค์กร IANA จะมีการดำเนินงานตามแนวทางของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา แต่การบริหารงานดังกล่าวจะเน้นในส่วนเทคนิคของระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งรวมถึงเรื่องโดเมนเนมด้วย ดังนั้น IANA จึงมีบทบาทน้อยมากในการวางแนวทางในการแก้ปัญหาข้อพิพาทโดเมนเนมซึ่งเป็นเรื่องกฎเกณฑ์สำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เนื่องจาก IANA มีหน้าที่ในการดูแลหน่วยงานทะเบียนที่อยู่ทั้งสาม ดังนั้น จึงมีบทบาทในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อแสดงกับบุคคลทั่วไปและให้คู่กรณีนำไปใช้กรณีเกิดข้อพิพาทขึ้น

• IAB (Internet Architecture Board)

IAB เป็นหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะให้คำปรึกษาในทางเทคนิค (Technical Advisory Group) ของ ISOC มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานดังต่อไปนี้⁴⁷

1. แต่งตั้งประธานคนใหม่ของ IETF และผู้สมัครตำแหน่งคนอื่นๆ ของ IESG จากรายชื่อที่เสนอโดยคณะกรรมการเสนอชื่อของ IETF (IETF Nominating Committee)

2. ตรวจสอบการวางสถาปัตยกรรมสำหรับโปรโตคอลและกรรมวิธีที่ใช้สำหรับอินเทอร์เน็ต

3. ตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินงานที่ใช้ในการสร้างมาตรฐานของอินเทอร์เน็ต โดยทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการร้องเรียน (Appeal Board) สำหรับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการกำหนดขั้นตอนมาตรฐานที่ไม่เหมาะสม

4. ดำเนินการเกี่ยวกับการบรรณาธิการและการเผยแพร่ชุดเอกสาร RFC และบริหารค่าตัวเลขต่างๆ ที่กำหนดสำหรับอินเทอร์เน็ต (Internet Assigned Number)

5. ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการรักษาผลประโยชน์ของ ISOC ในการติดต่อกับองค์กรอื่นๆ ในเรื่องเกี่ยวกับมาตรฐาน เรื่องเกี่ยวกับองค์กรและเทคนิคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต

6. เป็นหน่วยงานในการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่ Board of Trustees และเจ้าหน้าที่ของ ISOC เกี่ยวกับด้านเทคนิค สถาปัตยกรรม การดำเนินการและนโยบายที่เหมาะสมในเรื่องอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีส่งเสริม

คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับ IAB ได้แก่

1. The Internet Research Task Force (IRTF)

⁴⁶ ข้อมูลจาก <http://www.iana.org/faqs.html>

⁴⁷ ข้อมูลจาก <http://www.iab.org/iab/overview.html>

เป็นคณะทำวิจัยระยะยาว (Long-term Research Group) ในเรื่องเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตโปรโตคอล เครื่องมือ สถาปัตยกรรมและเทคโนโลยี ส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือจากผู้สนับสนุนรายบุคคลมากกว่าตัวแทนจากองค์กรต่างๆ IRTF จะดำเนินการ โดยการปรึกษาร่วมกันกับ IRSG⁴⁸

2. The Internet Research Steering Group (IRSG)

มีสมาชิกประกอบด้วย ประธานของ IRTF ประธานของคณะทำวิจัยต่างๆหรือบุคคลที่เป็นสมาชิกทั่วไปของ research community อื่นๆ บุคคลที่เป็นสมาชิกทั่วไปของ IRSG จะได้รับการคัดเลือกจาก ประธานของ IRTF โดยการปรึกษากับสมาชิกที่เหลือของ IRSG และอยู่ในการอนุมัติของ IAB นอกจากจัดการเรื่องคณะทำวิจัยแล้ว IRSG ยังอาจจัดเวิร์คช็อปเฉพาะเรื่องที่น่าถึงความสำคัญของการพัฒนาอินเทอร์เน็ตหรือเวิร์คช็อปทั่วไปอย่างเช่น ลำดับในการทำวิจัยในมุมมองด้านอินเทอร์เน็ต เป็นต้น⁴⁹

3. The Internet Engineering Task Force (IETF)

เป็นการรวมกลุ่มแบบเปิดขนาดใหญ่ของผู้ออกแบบเครือข่าย ผู้ดำเนินการ ผู้ขายและนักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของสถาปัตยกรรมและการดำเนินการของอินเทอร์เน็ต โดยเปิดให้แก่บุคคลผู้มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องทั่วไป งานด้านเทคนิคของ IETF จะดำเนินการเป็นกลุ่มซึ่งครอบคลุมในหลายเรื่อง เช่น การหาเส้นทาง การขนส่ง การรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

การทำงานของ IETF จะแบ่งตามพื้นที่โดยให้ Area Directors (ADs) ซึ่งเป็นสมาชิกของ IESG เป็นผู้บริหารงาน ขณะที่ General Area Director จะดำรงตำแหน่งประธานของ IESG และ IETF และเป็นสมาชิกโดยตำแหน่งของ IAB⁵⁰

4. The Internet Engineering Steering Group (IESG)

IESG มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการทางด้านเทคนิคเกี่ยวกับกิจกรรมของ IETF และการวางมาตรฐานอินเทอร์เน็ต และในฐานะที่เป็นสมาชิกของ ISOC IESG จึงทำหน้าที่บริหารหลักเกณฑ์และกระบวนการที่มีการให้สัตยาบันโดยทรัพย์สินของ ISOC และมีความรับผิดชอบหลักเกี่ยวกับการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ Standard Track รวมถึงการอนุมัติขั้นสุดท้ายในการกำหนดมาตรฐานอินเทอร์เน็ตเรื่องต่างๆ ด้วย⁵¹

สมาชิกของ IESG จะได้รับการเสนอชื่อโดยคณะกรรมการเสนอชื่อของ IETF (IETF Nomination Committee) และได้รับการแต่งตั้งโดยรับรองจาก IAB โดยคณะกรรมการดังกล่าวจะ

⁴⁸ ข้อมูลจาก <http://www.irtf.org/>

⁴⁹ ข้อมูลจาก <http://www.irtf.org/>

⁵⁰ ข้อมูลจาก <http://www.ietf.org/overview.html>

⁵¹ ข้อมูลจาก <http://www.ietf.org/glossary.html>

ต้องเลือกผู้ถูกเสนอชื่ออย่างน้อยหนึ่งคนสำหรับตำแหน่งที่ว่าง ในกรณีที่คณะกรรมการเสนอชื่อหลายคน IAB จะเป็นผู้คัดเลือก⁵²

การดำเนินงานของ IAB ประกอบด้วยคณะทำงานหลายชุด แต่ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ทางเทคนิค ดังนั้นนโยบายที่ IAB กำหนดขึ้นจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งจะไม่ครอบคลุมไปถึงเรื่องนโยบายในการแก้ปัญหาข้อพิพาทโดเมนเนมแต่อย่างใด แต่ในฐานะที่เป็นหนึ่งในหน่วยงานในความร่วมมือของ IAHC IAB มีหน้าที่ในการให้ข้อมูลทางด้านเทคนิคเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในการจัดทำกรอบหรือแนวทางในการจัดการเรื่องข้อพิพาทโดเมนเนมให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

• FNC (Federal Networking Council)

FNC เป็นหน่วยงานที่ก่อตั้งโดย Committee on Computing Information and Communications (CCIC) ของ National Science and Technology เพื่อให้ดำเนินการในฐานะเป็นเวทีสำหรับการร่วมมือทางเครือข่ายระหว่างองค์กรต่างๆ (Federal agencies) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์งานทางด้านการวิจัย การศึกษาและการปฏิบัติการ และเพื่อลดช่องว่างระหว่างเทคโนโลยีเครือข่ายขั้นสูงที่พัฒนาโดยองค์กรวิจัยต่างๆของ FNC และการใช้ในส่วนการพาณิชย์

หลังจากได้มีการตรวจสอบและพิจารณาโดย CCIC, The Computing, Information and Communications (CIC) R&D Subcommittee และ FNC แล้ว ได้มีการตัดสินใจที่จะรวมกิจกรรมของ FNC เข้ากับองค์กรย่อยใหม่ของ CCIC ในปัจจุบัน กิจกรรมของ FNC จึงดำเนินการผ่านกลุ่มเครือข่ายขนาดใหญ่ (Large Scale Networking (LSN) group) ดังนั้นจึงมีการยกเลิกคณะกรรมการให้คำปรึกษาของ FNC และกิจกรรมหลายประเภทจะถูกโอนไปยัง LSN ของคณะกรรมการย่อย CIC R&D หรือ Application Council⁵³

การดำเนินงานของ FNC จึงเน้นไปทางด้านการเป็นเวทีสำหรับการร่วมมือทางเครือข่ายสำหรับองค์กรต่าง ๆ มากกว่าจะมีบทบาทในการวางหลักเกณฑ์ทั้งในส่วนเทคนิคและกฎหมาย

• ITU (International Telecommunication Union)

ITU ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ TLD ที่ใช้นอนอินเทอร์เน็ตตามมาตรฐาน ISO 3166 เพื่อจะจัดเตรียมให้แก่ Internet Assigned Number Authority ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการมอบหมายการใช้ TLD เหล่านี้และจัดเตรียมข้อมูลอ้างอิงตามฐานข้อมูล WHOIS

The ISO 3166 Maintenance Agency (MA) จะเป็นผู้ควบคุมมาตรฐาน ISO 3166 หลักของชื่อตามมาตรฐานนี้จะป็นชื่อประเทศที่แสดงไว้ใน UN Terminology Bulletin ซึ่งได้มาจาก

⁵² คู่มือ 2.1 ของ Charter of the Internet Architecture Board (IAB)

⁵³ ข้อมูลจาก <http://www.fnc.gov/>

United Nations General Assembly รายงานนี้จะกำหนดชื่อประเทศและรหัสพื้นที่หรือชื่อประเทศมาตรฐานสำหรับใช้ในทางสถิติ โดยใช้มาตรฐาน ISO 3166-1 จากข้อมูลเหล่านี้ สมาชิกทั้งสิบของ MA รวมทั้ง ITU จะเป็นผู้กำหนดรหัสที่เกี่ยวข้องซึ่งประกาศใน ISO 3166

มาตรฐาน ISO 3166 จะรวมถึงชุดรหัส (code sets) ซึ่งมีทั้งรหัสสองตัวอักษร รหัสสามตัวอักษร และรหัสตัวเลข และยังมีรายการรหัสที่สงวนไว้สำหรับกรณีจำเป็นอื่นๆ ที่เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐาน รหัสสองตัวอักษรในมาตรฐาน ISO 3166-1 นั้น IANA ได้ใช้ในการจัดสรร TLD ที่เป็นรหัสประเทศ โดยหลักการนี้มีอยู่ใน RFC 1591 “Domain Name System Structure and Delegation” (1994)⁵⁴

การปฏิบัติงานของ ITU จึงเป็นส่วนที่ดูแลและกำหนดมาตรฐานในทางเทคนิคเป็นส่วนใหญ่ และใน RFC 1591 Domain Name System Structure and Delegation (1994) ก็ได้มีการระบุไว้ชัดเจนว่า ผู้รับผิดชอบไม่มีบทบาทหรือความรับผิดชอบใดๆ ในการแก้ปัญหาข้อพิพาทระหว่างผู้จดทะเบียนในเรื่องเกี่ยวกับชื่อ โดยจะมีหน้าที่เพียงการให้ข้อมูลในการติดต่อแก้ทั้งสองฝ่ายเท่านั้น

การวางหลักดังกล่าวลงใน RFC 1591 จึงเป็นการกล่าวเป็นนัยว่า เมื่อเกิดกรณีพิพาทขึ้นระหว่างผู้จดทะเบียนโดเมนเนม มีแนวโน้มว่าผู้จดทะเบียนต้องเป็นฝ่ายรับผิดชอบในการเลือกชื่อนั้นมาจดทะเบียนโดเมนเนม ผู้จดทะเบียนไม่มีหน้าที่ในการถ่วงถ่วงชื่อเหล่านั้น โดยจะมีเพียงหน้าที่ในการรับผิดชอบเท่านั้น

แม้ RFC 1591 จะไม่ใช่บทบัญญัติที่มีสภาพบังคับเช่นกฎหมาย แต่แนวโน้มดังกล่าวก็มีความสอดคล้องกับการตัดสินใจของศาลในบางคดี นั่นคือ ไม่อาจถือว่าผู้จดทะเบียนเป็นผู้สนับสนุนในการทำละเมิดในกรณีพิพาทที่เข้าหลักเป็นการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า อย่างไรก็ตาม แนวทางดังกล่าวจะไม่นำมาใช้กับกรณีพิพาทประเภทการใช้คำสำคัญ (Keywords) เนื่องจากเป็นข้อเท็จจริงคนละลักษณะกัน

• INTA (International Trademark Association)

INTA เป็นสมาคมเครื่องหมายการค้าสำหรับสมาชิกทั่วโลกซึ่งเป็นหน่วยงานที่ไม่แสวงกำไร มีจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมถึงความสำคัญของเครื่องหมายการค้าในทางพาณิชย์และมีบทบาทสำคัญในการวางแนวทางนโยบายสาธารณะเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า ให้การศึกษาแก่ภาคธุรกิจ สื่อมวลชนและสาธารณะเกี่ยวกับความสำคัญและการใช้เครื่องหมายการค้าอย่างเหมาะสม

สมาชิกของ INTA ประกอบด้วยห้างหุ้นส่วนและบริษัทต่างๆกว่า 3,200 แห่งจาก 117 ประเทศ ซึ่งรวมถึงบริษัทที่มีอยู่หลายประเทศและบริษัทขนาดเล็กที่ตระหนักถึงความสำคัญของเครื่องหมายการค้าที่มีต่อความสำเร็จอย่างต่อเนื่องทางการตลาด เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่เป็น

⁵⁴ ข้อมูลจาก <http://www.itu.int/net/cctlds/>

สมาชิกของ INTA ยังได้รับคำแนะนำในด้านต่างๆ เช่น เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา สำนักงานกฎหมาย หน่วยงานโฆษณา บริษัทออกแบบและองค์กรอุตสาหกรรม⁵⁵

ปัจจุบัน INTA มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการสนับสนุนขั้นตอนดำเนินงานของ ICANN จนกว่าจะมีมาตรการป้องกันที่เพียงพอสำหรับการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในไซเบอร์สเปซซึ่งรวมถึงบทบัญญัติที่จะกำหนดโดย WIPO ด้วย อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติในส่วนของ WIPO และ ICANN ก็ยังไม่มีสภาพบังคับจนกว่าประเทศสมาชิกจะนำหลักการต่าง ๆ ไปบัญญัติเป็นกฎหมายในประเทศตน

ในส่วนการออกกฎหมายของสหรัฐอเมริกา INTA จะเกี่ยวข้องในส่วนบทบัญญัติมาตรา 854 ซึ่งเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลติดต่อของโดเมนเนม คณะกรรมการอินเทอร์เน็ต (Internet Committee) ของ INTA จะดำเนินการกับ Senator Leahy's office ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นธรรมชาติทุกฝ่าย และในส่วนการออกกฎหมาย Anti-cybersquatting INTA จะให้ความเห็นอย่างเป็นทางการต่อเมื่อคณะกรรมการยอมรับในมติของเรื่องที่เสนอเท่านั้น⁵⁶

• องค์กรทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization/WIPO)

WIPO ได้มีบทบาทในการจัดการเรื่องการดำเนินการทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับโดเมนเนม ข้อเสนอแนะของ WIPO จะถูกนำไปใช้ในองค์กรใหม่คือ The Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อจัดการทางด้านนโยบายและเทคนิคเกี่ยวกับ DNS

ประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งที่มีการพิจารณาคือ เรื่องความคาบเกี่ยวระหว่างโดเมนเนมและเครื่องหมายการค้า เนื่องจากโดเมนเนมมีรูปแบบที่ง่ายต่อการจดจำ ดังนั้นจึงกลายเป็นสิ่งบ่งชี้ในทางธุรกิจ มีการใช้แสดงถึงธุรกิจหรือบริการในอินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลาย

เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโดเมนเนมและเครื่องหมายการค้านี้ได้มีการกล่าวถึงมาแล้วโดย IAHC ซึ่งได้มีการออกบันทึกความเข้าใจในเรื่อง Generic Top-level Domain Name ใน DNS ของอินเทอร์เน็ตเมื่อปี 1997 IAHC (ซึ่งต่อมาได้กลายเป็น POC-Policy Oversight Committee) ยังได้พัฒนาระบบการแก้ปัญหาข้อพิพาท (Dispute Resolution System) โดยข้อเสนอแนะจาก WIPO ในเรื่องนี้ขึ้นด้วย

WIPO ได้จัดให้มีการประชุมระหว่างประเทศสมาชิกเมื่อเดือนกันยายน 1998 โดยจัดทำ Request for Comment (RFC) เป็น 3 ภาษา มีการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับ RFC ซึ่งมาจากรัฐบาล

⁵⁵ ข้อมูลจาก <http://www.inta.org/mission.html>

⁵⁶ ข้อมูลจาก http://www.inta.org/ib_internet.html

ประเทศต่างๆ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรทางวิชาชีพ อุตสาหกรรมและการศึกษา บริษัทต่างๆ lawfirm และบุคคลทั่วไป⁵⁷

ในเรื่องขั้นตอนการจดทะเบียนโดเมนเนม มีประเด็นที่สรุปได้ดังนี้⁵⁸

1. วัตถุประสงค์ในการจดทะเบียนจะต้องคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่และผู้รับจดทะเบียนให้การดำเนินการมีความโปร่งใสและเป็นธรรม หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง

2. gTLD ที่กำหนดขึ้นใหม่จะต้องไม่ให้เกิดความแตกต่างและไม่มีการจำกัดการใช้

3. มีการให้รายละเอียดต่างๆ ที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ โดยเฉพาะในเรื่องประเด็นพิพาท ความป้องกันของผลประโยชน์ระหว่างทรัพย์สินทางปัญญา การคุ้มครองผู้บริโภค การป้องกันการฉ้อโกง และนโยบายสาธารณะอื่นๆ

4. มีข้อกำหนดในเรื่องการส่งคำเตือนและความยินยอม

5. มีมาตรการบังคับในกรณีที่ไม่สามารถติดต่อได้

6. มีการเสนอแนะให้มีการศึกษาต่อไปในเรื่องทางปฏิบัติของโดเมนเนมที่ไม่ได้ใช้ในการการค้าและโดเมนเนมที่จำกัดการใช้

มีการกำหนดคำจำกัดความของการจดทะเบียนในลักษณะที่เสียหายโดยจำกัดถึงเฉพาะการใช้เครื่องหมายการค้าในลักษณะที่เสียหาย โดยพิจารณาในเรื่องความเหมือนหรือคล้ายคลึงจนอาจทำเข้าใจผิดของโดเมนเนมกับเครื่องหมายที่โจทก์มีสิทธิ สิทธิหรือประโยชน์ที่ชอบกฎหมายของเจ้าของโดเมนเนมและเจตนาทุจริตในการใช้และการจดทะเบียน⁵⁹

นอกจากนี้ ยังมีการหยิบยกประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเครื่องหมายที่มีชื่อเสียง (Famous Marks) ขึ้นพิจารณาในเรื่องการคุ้มครองภายใต้ Paris Convention (152 ประเทศ) และ TRIPS Agreement (134 ประเทศ) การกำหนดวิธีการเฉพาะในเรื่องชื่อ กระบวนการพิจารณาในทางตุลาการ ข้อสันนิษฐานในทางพยานหลักฐานสำหรับเรื่อง Anti-cybersquatting และการระงับใช้โดเมนเนม⁶⁰

โดยสรุปคือจะต้องมีการปรับปรุงทางปฏิบัติเรื่องการจดทะเบียน หากโลกแก้ปัญหาข้อพิพาทที่มีประสิทธิภาพ กำหนดในเรื่องช้อยกเว้น และควบคุม gTLD ใหม่ๆ

การดำเนินงานของ WIPO จึงเป็นส่วนสำคัญที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาข้อพิพาทโดเมนเนมโดยตรง สำหรับข้อพิพาทโดเมนเนมที่เกิดขึ้นแล้ว สามารถนำเข้าสู่ขั้นตอนในการแก้ปัญหาข้อพิพาทที่ WIPO ได้มีบริการไว้ได้ แต่จุดอ่อนในการแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีนี้คือ คำตัดสินของคณะผู้ตัดสิน

⁵⁷ Francis Gurry, "Report of the WIPO Internet Domain Name Process,".

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ Ibid.

ไม่มีสภาพบังคับเหมือนคำตัดสินของศาล คู่กรณีจึงอาจมีความเสี่ยงในการที่ฝ่ายที่แพ้จะไม่ดำเนินการตามคำตัดสินได้

ในส่วนการจัดทำ WIPO Internet Domain Name Process เป็นการจัดทำกรอบและแนวทางให้ประเทศสมาชิกรับไปบัญญัติเป็นกฎหมายสำหรับประเทศตน จึงเป็นการดำเนินงานระยะยาว โดยสภาพของ Internet Domain Name Process นี้ เป็นเพียงหลักการกว้าง ๆ ซึ่งยังไม่มีสภาพเป็นกฎหมาย ดังนั้นจึงไม่มีสภาพบังคับเช่นเดียวกับคำตัดสินของคณะผู้ตัดสิน แต่หลักการในส่วนนี้คาดว่าจะมีการนำมาเป็นหลักในกฎหมายกำกับดูแลการใช้โดเมนเนมในประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยในอีกไม่นาน

3.1.2 ความเป็นมาในการดำเนินงาน

ปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง โดเมนเนมและเครื่องหมายการค้า ได้มีการหยิบยกขึ้นพิจารณาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1996 จึงได้มีการจัดตั้งหน่วยงาน IAHC ขึ้นเพื่อรับผิดชอบการจัดการเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับระบบโดเมนเนมในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของบริษัท Network Solution ในความร่วมมือกับ InterNIC และ NSF มีการผูกขาดในระบบโดเมนเนมอยู่ จากกรณี IAHC จึงได้จัดทำ Memorandum of Understanding on Generic Top-Level Domain Name Space of the Internet Domain Name System (gTLD-MoU) ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1997 โดยจะมี ITU ทำหน้าที่เป็นผู้เก็บรักษาเอกสารดังกล่าว

ต่อมา IAHC จึงได้เปลี่ยนหน้าที่เป็น Policy Oversight Committee (POC) ซึ่งคณะกรรมการหรือ POC จุดนี้จะยังไม่รวมตัวกันอย่างเป็นทางการจนกว่าจะมีการเลือกสรรผู้รับผิดชอบรายใหม่และมีการจัดตั้ง Council of Registrars (CORE) ขึ้นแล้ว หน้าที่หลักของ POC คือ การพัฒนาระบบการแก้ปัญหาข้อพิพาทเพื่อลดความขัดแย้งระหว่างเครื่องหมายการค้าและโดเมนเนม

พัฒนาการที่สำคัญจากการอภิปรายในองค์กรใหม่และการบริหารระบบ โดเมนเนมคือ เอกสาร Policy on Management of Internet Names and Addresses ซึ่งเป็นหลักการที่จะนำไปใช้กับ ICANN ต่อไป

3.1.3 สารสำคัญของ Memorandum of Understanding on the Generic Top Level Domain Name Space of the Internet Domain Name System (gTLD-MoU) May, 97

gTLD-MoU เป็นแผนงานระหว่างประเทศในเรื่องนโยบายในการบริหารและส่งเสริมการพัฒนา ระบบโดเมนเนมระดับเจเนริก นโยบายนี้ได้พัฒนาขึ้นโดยความร่วมมือของ IANA โดยมีหลักการที่สำคัญดังนี้

1.หลักทั่วไป

สำหรับบันทึกความเข้าใจนี้ gTLD จะหมายถึงโดเมนเนมระดับบน ซึ่งได้แก่ .com .org และ .net ตามที่กำหนดไว้ใน RFC 1591 และ โดเมนเนมระดับบนอื่นที่สร้างขึ้นภายใต้บันทึกความเข้าใจนี้⁶¹ หลักสำคัญที่เป็นที่ยอมรับได้แก่⁶²

a. พื้นที่สำหรับ TLD จะถือเป็นสาธารณสมบัติ

b. การบริหาร การใช้หรือการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวเป็นนโยบายสาธารณะซึ่งต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์และการบริการสาธารณะ

c. นโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องรักษาคุณภาพผลประโยชน์ของผู้ใช้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

d. ผู้ใช้ทั้งในปัจจุบันและอนาคตควรได้รับประโยชน์จาก self-regulatory

e. การให้บริการจดทะเบียน gTLD จะต้องมีการกระจายผู้ให้บริการไปทั่วโลก

f. โดเมนเนมระดับล่างในขอบข่ายของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ที่เหมือนหรือคล้ายคลึงมากกับเครื่องหมายการค้าซึ่งเป็นที่ยอมรับว่ารู้จักกันทั่วไป หากปรากฏว่ามีการทำให้เสียหายแก่สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา อาจมีการยึดหรือให้ใช้เฉพาะเจ้าของสิทธิดังกล่าวหรือให้ใช้ในอนุมัติของเจ้าของสิทธิดังกล่าวนั้น อย่างไรก็ตามจะมีการพิจารณาอย่างเหมาะสมสำหรับการใช้โดเมนเนมที่เป็นไปได้หากพิจารณาตามวัตถุประสงค์ของนโยบายนี้แล้วเห็นว่ามิสิทธิพอเพียง

2. Self-regulatory framework

ภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ มีการจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ ขึ้น ได้แก่⁶³

1) gTLD Policy Advisory Board (PAB)

2) gTLD Policy Oversight Committee (POC)

3) Council of Registrars (CORE)

4) Administrative Domain Name Challenge Panel (ACPs)

3. โครงสร้างของ gTLD-DNS

สำหรับชุด gTLD พิเศษนอกจาก .com .org และ .net คณะกรรมการ iPOC จะเป็นผู้กำหนดขึ้นและบริหารตามหลักของบันทึกความเข้าใจนี้และ CORE-MoU⁶⁴

⁶¹ คู่มือ ID ของ gTLD-MoU

⁶² คู่มือ 2 ของ gTLD-MoU

⁶³ คู่มือ 3 ของ gTLD-MoU

⁶⁴ คู่มือ 9a ของ gTLD-MoU

3.1.4 ผลของการจัดทำ gTLD-MoU⁶⁵

1. เป็นการยุติการผูกขาดในการรับจดทะเบียนโดเมนเนม .com .org และ .net ของ InterNIC เนื่องจาก The US National Science Foundation ซึ่งเป็นผู้มอบหมายการดำเนินงานแก่ InterNIC ในการดำเนินการได้ยุติการต่อสัญญาต่อไปแม้จะได้มีความเป็นไปได้ที่จะขยายอายุสัญญาออกไปอีกในระยะสั้นก็ตาม

2. ในส่วนของการเพิ่มผู้รับจดทะเบียนโดเมนเนม ขณะนี้กำลังอยู่ในช่วงการก่อตั้งผู้รับจดทะเบียน gTLD รายใหม่ ซึ่งการยื่นคำขอเป็นผู้รับจดทะเบียนต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดที่สำคัญในเรื่อง

- 1) ต้องมีการวางเงินประกันไว้ตามจำนวนที่กำหนด โดยเริ่มไม่ช้าไปกว่าวันที่ 1 ตุลาคม 1997
  - 2) มีคำรับรองจากธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่นว่าผู้ยื่นคำขอมีทุนหมุนเวียนไม่น้อยไปกว่าที่กำหนด
  - 3) ผู้ยื่นคำขอต้องให้คำรับรองว่าจะจ้างลูกจ้างเต็มเวลาอย่างน้อยตามจำนวนที่กำหนด
3. มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้าง เนื่องจากมีการจัดตั้งหลายหน่วยงานเพิ่มขึ้นเพื่อบริหารระบบดังกล่าว ได้แก่

1) Council of Registrars (CORE)

CORE เป็นผู้รับผิดชอบด้านการดูแลให้ผู้รับจดทะเบียน gTLD ปฏิบัติตาม gTLD-MoU และ CORE-MoU โดยผู้รับจดทะเบียน gTLD รายใหม่จะต้องเป็นสมาชิกของ Swiss non-profit association ในการจะทำหน้าที่เป็น CORE และจะต้องลงนามในบันทึก CORE-MoU โดยบันทึกนี้จะกำหนดหลักเกณฑ์ที่ผู้รับจดทะเบียนโดเมนเนมจะต้องปฏิบัติตาม

2) Policy Advisory Board (PAB)

PAB ประกอบด้วยผู้แทนจากฝ่ายคู่สัญญาที่ลงนามใน gTLD-MoU และเลือกที่จะปฏิบัติงานใน PAB ภารกิจหลักของ PAB คือการทำข้อเสนอแนะและคำแนะนำแก่องค์กรอื่นๆ และ POC โดยคำนึงถึง gTLD นโยบายเกี่ยวกับระบบ DNS และการแก้ไข gTLD-MoU และ CORE-MoU ที่อาจเป็นไปได้

3) Policy Oversight Committee (POC)

POC เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดการระบบใหม่ โดยจะดูแลการให้บริการทั้งหมด สมาชิกทั้ง 12 คนของ POC จะได้รับการแต่งตั้งจาก IANA ISOC ผู้รับฝากบันทึก IAB CORE ITU WIPO และ INTA โดยจะมีอำนาจในการ

- (1) เปลี่ยนแปลงจำนวนและกำหนดขึ้นใหม่ซึ่ง gTLDs

⁶⁵ ข้อมูลจาก <http://www.davis.ca/topart/domainam.htm>

- (2) เปลี่ยนแปลงจำนวนผู้รับจดทะเบียน gTLD
- (3) วางข้อกำหนดใหม่สำหรับผู้สมัครเป็นผู้รับจดทะเบียน gTLD
- (4) คัดชื่อผู้รับจดทะเบียน gTLD ที่ละเมิดข้อกำหนดใน gTLD-MoU หรือ CORE-MoU

ออกโดยมีคำปรึกษากับ PAB และ CORE

นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้ง interim policy oversight committee (iPOC) เพื่อให้มีการดำเนินการตาม gTLD-MoU ไปก่อนจนกว่าจะมีการจัดตั้ง POC อย่างเป็นทางการ iPOC จะประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับการแต่งตั้งจาก IANA ISOC IAB ITU WIPO และ INTA

3.2 Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN)

3.2.1 วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน

ICANN เป็นหน่วยงานในรูปแบบไม่แสวงกำไรที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นใหม่เพื่อรับผิดชอบในการจัดสรรพื้นที่สำหรับ IP address บริหารระบบโดเมนเนมและเซิร์ฟเวอร์หลัก และกำหนดค่าพารามิเตอร์สำหรับโปรโตคอลต่างๆ ที่ใช้ในปัจจุบัน การปฏิบัติงานนี้กระทำโดย IANA และหน่วยงานอื่น ๆ ภายใต้ข้อตกลงกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา⁶⁶

3.2.2 สาระสำคัญของ Statement of Policy on Management of Internet Names and Addresses

จากการอภิปรายในองค์กรใหม่และการจัดการระบบ DNS มีการนำนโยบายในเรื่อง Management of Internet Names and Addresses หรือที่เรียกว่า “The USG White Paper” ซึ่งจัดทำขึ้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 1998 มาใช้ เอกสารนี้จัดทำขึ้นโดย Department of Commerce ของสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผลมาจากการอภิปรายได้เถียงเป็นการสาธารณะ มีสาระที่สำคัญคือ⁶⁷

รัฐบาลของสหรัฐอเมริกาคณะกรรมการที่สมดุลและโปร่งใส รวมถึงเรื่องความร่วมมือระหว่างเจ้าของเครื่องหมายการค้าและสมาชิกอินเทอร์เน็ตที่ไม่ได้เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าเพื่อ

1. พัฒนาข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาข้อพิพาทเพื่อให้มีรูปแบบเดียวกัน
2. เสนอแนะวิธีการในการปกป้องเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงใน gTLD
3. ประเมินผลในการเพิ่ม gTLD ใหม่และวิธีการแก้ปัญหาข้อพิพาทเกี่ยวกับเจ้าของเครื่องหมายการค้าและเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา

⁶⁶ ข้อมูลจาก <http://www.icann.org/abouticann.html>

⁶⁷ WIPO, “USG Statement of Policy(White Paper),”(January 1999).

ผลสรุปและข้อเสนอแนะจะส่งให้คณะกรรมการขององค์กรใหม่ที่ร่วมมือกันเพื่อพิจารณาถึงการเชื่อมต่อและการพัฒนาการจดทะเบียน นโยบายของผู้รับจดทะเบียนและการสร้าง gTLD ใหม่

การดำเนินงานของ ICANN จะมีหน่วยงานสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือ ตรวจสอบและพัฒนาคำแนะนำในเรื่องนโยบายและโครงสร้างของอินเทอร์เน็ต ซึ่งได้แก่

1. Address Supporting Organization (ASO) ทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับระบบ IP address
2. Domain Name Supporting Organization (DNSO) ทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับระบบชื่อที่ใช้ทั่วไปในการระบุ Internet location and resource ระบบโดเมนเนมจะแปลงชื่อที่ง่ายต่อการจำเหล่านี้ให้เป็น IP address ที่ใช้กับคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่อง

3. Protocol Supporting Organization (PSO) ทำหน้าที่ดูแลด้านมาตรฐานทางเทคนิคที่ช่วยให้คอมพิวเตอร์สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและสื่อสารกันได้ในอินเทอร์เน็ต

ตัวแทนจากหน่วยงานทั้งสามนี้จะเป็นผู้ตั้งกรรมการสำหรับ ICANN Board โดยหน่วยงานสนับสนุนเหล่านี้จะเป็นแหล่งข้อเสนอแนะเบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบายและให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการ

3.3 InterNIC

3.3.1 วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน

InterNIC ก่อตั้งขึ้นในเดือนมกราคม 1993 ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินการตาม Program Solicitation ของ NSF ในการแบ่งส่วนงานออกเป็น 3 ส่วนคือ⁶⁸

1. AT&T เป็นผู้ดูแลบริการด้านสารานุกรมและฐานข้อมูล (Directory and database service)
2. Network Solutions, Inc. เป็นผู้ดูแลบริการด้านการจดทะเบียนโดเมนเนม (Domain name registration service) และ
3. General Atomics เป็นผู้ดูแลบริการด้านข้อมูล (Information service)

ต่อมาปี ค.ศ. 1995 NSF ได้เข้ามาดูแลงานบริการด้านข้อมูลเอง ดังจึงเหลือเพียง AT&T และ NSI NSI จึงได้รับอนุญาตให้เป็นผู้รับจดทะเบียนโดเมนเนม สามารถกำหนดหมายเลขเครือข่าย IP (IP network numbers) และหมายเลขระบบที่เป็นอิสระ (Autonomous system number หรือ ASNs) เพื่อสร้างไฟล์พื้นที่โดเมน (Domain zone file) ขึ้น

สกุลโดเมนเนมที่บุคคลทั่วไปสามารถจดทะเบียนได้คือ .com .net หรือ .org โดยอาจเลือกจดทะเบียนกับผู้รับจดทะเบียนรายต่าง ๆ ที่มีให้เลือก ซึ่งเฉพาะผู้รับจดทะเบียนที่ได้รับการแต่งตั้ง

⁶⁸ ข้อมูลจาก <http://www.mids.org/legal/dispute.html>

จาก ICANN เท่านั้นจึงมีสิทธิให้บริการจดทะเบียนสกุลโดเมนเนมดังกล่าวได้ ผู้รับจดทะเบียนเหล่านี้จะยึดถือแนวทางการแก้ปัญหาข้อพิพาทในแบบเดียวกันคือ ใช้ Uniform Dispute Resolution Policy เมื่อได้รับการจดทะเบียนแล้ว ข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับโดเมนเนมที่จดทะเบียนจะได้รับการเปิดเผยสู่สาธารณะในฐานะข้อมูล WHOIS เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค การคุ้มครองตามกฎหมายเครื่องหมายการค้าและกฎหมายอื่นๆ⁶⁹

3.3.2 สาระสำคัญของนโยบายในการจดทะเบียนโดเมนเนม (Rev.03, effective Feb.25, 1998)

ในการเริ่มข้อพิพาท NSI อาจไม่ใช่ผู้ชี้ขาดให้แก่คู่กรณีและไม่มีการจัดหาวิธีการระงับข้อพิพาทใด ๆ แต่ยังสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้าได้ NSI จะดำเนินการเริ่มข้อพิพาทได้เฉพาะกรณีที่ผู้ร้องเรียนแสดงหลักฐานที่เป็นที่พึงพอใจ คือทั้งกรรมสิทธิในเครื่องหมายการค้าและคำเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรที่ต้องแจ้งแก่ผู้จดทะเบียน ในการเริ่มข้อพิพาทผู้ร้องเรียนจะต้องมีเอกสารดังนี้⁷⁰

(1) สำเนารับรองไม่เกิน 6 เดือนของต้นฉบับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า (Certified Registration) ซึ่งจะต้องเหมือนกันทุกประการกับ SLD (ไม่รวมนามสกุล) โดยหนังสือรับรองนี้ต้องเป็นมาตรฐานของรัฐเท่านั้น

(2) สำเนาคำเตือนล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรที่ส่งให้แก่ผู้จดทะเบียน หลักฐานที่แสดงถึงวิธีการส่งคำเตือนดังกล่าวและข้อเท็จจริงที่ว่าผู้จดทะเบียนโดเมนเนมได้รับคำเตือนนั้น โดยต้องส่งไปตามที่อยู่ผู้จดทะเบียนที่แสดงใน WHOIS database ของ NSI โดยในคำเตือนจะต้องกล่าวอย่างชัดเจนว่าการจดทะเบียนและการใช้โดเมนเนมเป็นการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าของผู้ร้องเรียน การเรียกร้องตามคำเตือนนั้นต้องมีข้ออ้างตามหลักในกฎหมายซึ่ง NSI จะไม่มีการตรวจสอบข้อความในคำเตือนแยกต่างหากออกไป

ในการดำเนินการเรื่องข้อพิพาท NSI จะดำเนินการดังต่อไปนี้⁷¹ หากมีการเรียกร้องโดยอาศัยหลักดังที่กล่าวมาในข้อ (1) และ (2)

a) NSI จะพิจารณาวันที่มีการจดทะเบียนโดเมนเนม (วันที่มีการสร้างโดเมนเนม)

b) หากวันที่จดทะเบียนโดเมนเนมเกิดขึ้นก่อนวันมีผลใช้บังคับของหนังสือการจดทะเบียนของผู้ร้องเรียน NSI จะไม่ดำเนินการตามคำขอของผู้ร้อง

⁶⁹ ข้อมูลจาก <http://internic.net/faq.html>

⁷⁰ Mikki Barry, "Is the InterNIC's Dispute Policy Unconstitutional ?," (1996).

⁷¹ คู่มือ 9 ของ Network Solutions' Domain Name Dispute Policy.

c) หากวันที่มีการจดทะเบียนโดเมนเนมเกิดขึ้นหลังวันมีผลใช้บังคับของหนังสือการจดทะเบียนของผู้ร้อง NSI จะขอพิสูจน์กรรมสิทธิ์ของผู้ร้องเรียนในเครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการตามหลักที่ว่า การจดทะเบียนที่มีการรับรองนั้นต้องเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องและวันมีผลใช้บังคับต้องเป็นวันก่อนวันส่งคำเตือนให้ผู้จดทะเบียนโดเมนเนม หากผู้จดทะเบียนโดเมนเนมปฏิบัติตามหลักการนี้ได้ NSI จะไม่ดำเนินการตามคำขอผู้ร้องเรียน

d) หากวันที่มีการจดทะเบียนโดเมนเนมเกิดขึ้นหลังวันมีผลใช้บังคับของหนังสือการจดทะเบียนของผู้ร้องและผู้จดทะเบียนโดเมนเนมไม่สามารถหาหลักฐานดังที่กล่าวในข้อ (1) ได้ NSI จะช่วยผู้จดทะเบียนในการจดทะเบียนโดเมนเนมใหม่ และจะยังคงไว้ให้ทั้งชื่อเดิมและชื่อใหม่ไม่เกิน 90 วันเพื่อให้แปลงเป็นชื่อใหม่ โดย NSI จะดำเนินการดังกล่าวหากมีการ

1) ส่งสัญญาในการขอจดทะเบียนใหม่

2) ส่งหนังสือไปยังหน่วยงานของ NSI โดยแจ้งความประสงค์ในการขอโดเมนเนมใหม่และแจ้ง NIC tracking number ในคำขอใหม่ไปด้วย

NSI จะเป็นผู้ถือครองโดเมนเนมนี้ไว้จนกว่าจะมีการแก้ปัญหาข้อพิพาทและตราบเท่าที่ข้อพิพาทนี้ยังไม่ยุติ ก็จะไม่มีการนำโดเมนเนมที่พิพาทมาให้ฝ่ายใดใช้

e) กรณีที่ผู้จดทะเบียนโดเมนเนมไม่สามารถเลือกข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ได้โดยได้แจ้งเป็นหนังสือแก่หน่วยงานของ NSI ไว้ NSI จะถือครองโดเมนเนมนั้นไว้จนกว่าจะมีการแก้ปัญหาอย่างหนึ่งอย่างใดดังนี้

1) เตรียมเอกสารตามที่กำหนด

2) สละโดเมนเนมและโอนให้ผู้ร้องเรียน

3) จดทะเบียนโดเมนเนมใหม่ที่ต่างไปจากเดิม หรือ

4) ดำเนินการทางแพ่งและจัดหาสำเนาที่มีตราประทับคำร้องกรณีที่ต้องการฟ้องคดี

f) NSI จะคืนสิทธิในโดเมนเนมที่ถือไว้ หรือจะไม่ถือโดเมนเนมไว้ ในกรณีที่

1) มีคำตัดสินที่ถึงที่สุดของศาลที่มีเขตอำนาจหรือคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

2) NSI ได้รับหลักฐานเป็นที่พอใจจากคู่กรณี

3) ผู้ร้องเรียนไม่ต้องการให้ NSI ถือครองไว้

g) ผู้จดทะเบียนโดเมนเนมที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเรื่องข้อพิพาทจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาการจดทะเบียนรวมทั้งเรื่องค่าธรรมเนียมด้วย

จึงอาจสรุปได้ว่า การใช้นโยบายในการแก้ปัญหาข้อพิพาทโดเมนเนมนี้มีลักษณะที่ค่อนข้างไปทางการปกป้อง InterNIC เองจากการดำเนินคดีทางกฎหมายอันเนื่องมาจากการเป็นผู้รับจดทะเบียนโดเมนเนม โดยได้มีการวางหลักในลักษณะที่ว่า⁷²

⁷² Mikki Barry, "Is the InterNIC's Dispute Policy Unconstitutional ?," (1996).

1. หากเจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือเจ้าของเครื่องหมายบริการสามารถพิสูจน์ให้ InterNIC เห็นได้ถึงการจดทะเบียนดังกล่าว ก็จะมีการยกเลิกการจดทะเบียนโดเมนเนมของเจ้าของโดเมนเนม เว้นแต่เจ้าของโดเมนเนมจะสามารถแสดงหลักฐานการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการของตนได้

2 ผู้ถือครองโดเมนเนมจะต้องทำสัญญาประกันความเสียหาย (Idemnification Agreement) และวางประกันในความเสียหายใดๆที่ InterNIC อาจเรียกร้อง

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากพันธะที่กำหนดในสัญญาประกันความเสียหาย ทำให้เจ้าของโดเมนเนมมักไม่ค่อยยอมทำสัญญาดังกล่าว ดังนั้นจึงเป็นการบังคับ InterNIC ให้ยึดการจดทะเบียนโดเมนเนมไว้ก่อน นอกจากนี้ปัญหายังเกิดขึ้นได้อีกจากการที่ InterNIC มักใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขนโยบายการแก้ปัญหาข้อพิพาทโดเมนเนมขึ้นใหม่มากกว่าจะแก้ปัญหาความเหมือนของเครื่องหมายการค้าและโดเมนเนม

3.3.3 ผลการใช้นโยบายการจดทะเบียนโดเมนเนมของ InterNIC

จากรายละเอียดของนโยบายการจดทะเบียนโดเมนเนมของ NSI อาจวิเคราะห์ถึงผลที่มีต่อหลักในกฎหมายเครื่องหมายการค้าได้ดังนี้⁷³

1. นโยบายการแก้ปัญหาข้อพิพาทนี้ให้ประโยชน์แก่เจ้าของเครื่องหมายการค้าจดทะเบียนเป็นอย่างมากและไม่สอดคล้องต่อหลักคอมมอนลอว์และหลักเรื่อง likelihood of confusion ซึ่งเป็นประเด็นที่จำเป็นในการพิจารณาถึงการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า เนื่องจากภายใต้หลักของกฎหมายเครื่องหมายการค้า นั้น เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันอาจมีได้มากกว่าหนึ่งรายหากสินค้าหรือบริการมีความต่างประเภทกันจนไม่อาจก่อให้เกิดความน่าจะสับสน

2. นอกจากหลักเรื่องสินค้าบริการที่ต่างประเภทกันแล้ว ในหลายๆประเทศรวมทั้งสหรัฐอเมริกา ยังคุ้มครองสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้สิทธิมาโดยการใส่ซึ่งไม่มีการจดทะเบียนด้วย ดังนั้นเจ้าของเครื่องหมายการค้าตามกฎหมายนั้น นอกจากจะมีได้หลายรายสำหรับเครื่องหมายเดียวกันแล้วยังอาจมีได้ทั้งผู้ที่จดทะเบียนและผู้ที่ไม่ได้จดทะเบียนอีกด้วย

3. ภายใต้นโยบายแก้ปัญหาข้อพิพาทโดเมนเนมของ NSI นั้น ผู้ที่มีการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนกับโดเมนเนมจะสามารถอุทธรณ์การใช้ดังกล่าวและเมื่อได้ปฏิบัติตามขั้นตอนของ NSI แล้วอาจทำให้โดเมนเนมนั้นถูกยึดไว้ได้แม้เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนนั้นจะใช้กับผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ไม่มีความเหมือนคล้ายกันเลยก็ตาม หากเจ้าของโดเมนเนมไม่มีเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนเป็นของตนเอง การจดทะเบียนโดเมนเนมนั้นจะต้องเกิดขึ้นก่อนการจดทะเบียน

⁷³ Lisa T. Oratz, "Trademark and the Internet," Perkins Coie, One Bellevue Center : pp.1-2.

เครื่องหมายการค้าเท่านั้น และเจ้าของโดเมนเนมยังต้องพึงกระบวนการทางศาลเพื่อป้องกันไม่ให้โดเมนเนมของตนถูกยึดด้วยแม้ตนจะเป็นผู้ใช้มาก่อนก็ตาม นโยบายของ NSI ดังกล่าวนี้นี้จึงไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายเครื่องหมายการค้าเท่าใดนัก

4. นโยบายดังกล่าวยังได้รับการวิจารณ์ว่ากว้างเกินไปเนื่องจากยอมให้ผู้ที่ไม่เพียงแต่มีทะเบียนเครื่องหมายการค้ามายึดโดเมนเนมไปทั้งที่บุคคลนั้นเองก็ไม่สามารถอ้างหลักการละเมิดหรือการเลื่อมทอนเครื่องหมายการค้าได้ อีกทั้งข้อกำหนดที่ให้เจ้าของโดเมนเนมต้องดำเนินการทางศาลเพื่อปกป้องโดเมนเนมของตนนั้นก็ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายไม่น้อยกับบริษัทขนาดเล็ก ขณะเดียวกันนโยบายดังกล่าวนี้นี้ก็ไม่ครอบคลุม เนื่องจากการจะใช้ประโยชน์จากนโยบายนี้ เครื่องหมายการค้าจะต้องเหมือนกับโดเมนเนมไม่ใช่เพียงคล้ายคลึง แต่ตามหลักกฎหมายเครื่องหมายการค้านั้นสามารถใช้หลักความน่าจะเป็นได้ นอกจากนี้การคุ้มครองตามนโยบายจะมีขอบเขตเพียงแค่ส่วนชื่อโดเมนโดยไม่รวมถึง TLD ด้วย หากตีความตามหลักนี้ ผู้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า "EXAMPLE.COM" ก็จะไม่สามารถยึดการจดทะเบียนโดเมนเนม "example.com" ได้เช่นกัน

3.4 Thailand Network Information Center (THNIC)

3.4.1 ความเป็นมาในการก่อตั้ง

หน่วยงาน THNIC เริ่มต้นจากการที่นักวิชาการกลุ่มหนึ่งของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในเครือข่าย ARPANET โดยการขอใช้เมลบ็อกซ์ (mailbox) ในต่างประเทศ ซึ่งเมื่อจะเข้าไปรับจดหมายหรือข้อมูลในเมลบ็อกซ์ดังกล่าวต้องต่อโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศโดยบริการไทยแพ็กของการสื่อสารแห่งประเทศไทย

จนกระทั่งต่อมาในปี 2530 สถาบัน AIT มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลออสเตรเลียในการจัดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายของประเทศไทยในการติดต่อกับต่างประเทศโดยไม่จำเป็นต้องไปใช้พื้นที่ในเครื่องแม่ข่ายในต่างประเทศอีกต่อไปแต่ยังคงใช้วิธีต่อโทรศัพท์ทางไกลเพื่อไปแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเครื่องแม่ข่ายในสหรัฐอเมริกา ยุโรปและออสเตรเลียเป็นประจำ

กลางปี 2531 สถาบัน AIT เริ่มเป็นผู้จดทะเบียนโดเมนเนม .th ขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยและรับหน้าที่ในการดูแลการจดทะเบียนโดเมนเนมสัญชาติไทยตลอดมาจนกระทั่งปัจจุบันภายใต้ชื่อหน่วยงานว่า THNIC เมื่อ AIT มีเครื่องแม่ข่ายเพื่อเชื่อมโยงกับต่างประเทศของตนเอง ก็มีสถาบันการศึกษาหลายแห่งมาขอใช้ด้วย จนในเดือนสิงหาคม 2535 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เชื่อมต่อกับเครื่องแม่ข่ายในต่างประเทศด้วยการต่อสายแบบถาวร (leased line) เพื่อให้สามารถติดต่อกับต่างประเทศได้ตลอด 24 ชั่วโมง

เมื่อได้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นเกตเวย์ (gateway) เชื่อมต่อออกไปต่างประเทศ จึงได้ย้ายเครื่องแม่ข่ายสำหรับโดเมนเนมในประเทศไทยไปไว้ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อให้การติดต่อกับต่าง

ประเทศสะดวกขึ้นและการรับจดทะเบียนโดเมนเนมก็เป็นความร่วมมือระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ AIT ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา⁷⁴

3.4.2 นโยบายในการจดทะเบียนโดเมนเนมและขั้นตอนการทำงาน

หลักการสำคัญตามนโยบายและขั้นตอนในการจดทะเบียนโดเมนเนมของ THNIC ที่ได้ปรับปรุงเมื่อวันที่ 30 มกราคม 1999⁷⁵ มีดังนี้

1. ประเภทของการจดทะเบียนโดเมนเนม

บุคคลทั่วไปสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนโดเมนเนมระดับที่สามภายใต้โดเมนเนม .th ได้

2. ผู้ถือครองโดเมนเนม

โดเมนเนมแต่ละชื่อจะต้องมีผู้ถือครองซึ่งหมายถึง "ตัวแทนองค์กร" หรือ "ผู้ดูแลด้านการบริหาร"

3. ก่อนการส่งใบสมัคร ผู้ยื่นต้องทำการตรวจสอบว่ามีเนมเซิร์ฟเวอร์อย่างน้อยสองตัวที่ได้รับการติดตั้งข้อมูลของโดเมนที่ต้องการจดทะเบียนชื่อและทำงานได้ถูกต้อง มิฉะนั้นกระบวนการในการลงทะเบียนจะไม่ได้รับการดำเนินการต่อไป

4. ค่าธรรมเนียมและใบเสร็จรับเงิน

โดเมนเนมแต่ละชื่อจะต้องเสียค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนและค่าธรรมเนียมในการบำรุงรักษารายปี โดยจะเรียกเก็บเงินไปยังบุคคลผู้มีชื่อในคำขอ

5. การจัดการลำดับของคำร้อง

THNIC จะดำเนินการกับคำร้องตามหลัก "first-come, first-served" ผู้ส่งคำร้องจะเป็นผู้รับผิดชอบอย่างเต็มที่ต่อความถูกต้องของข้อมูล ดังนั้นผู้ส่งคำร้องจะต้องทำการตรวจสอบข้อความทั้งหมดที่ถูกกรอกลงในแบบฟอร์ม ในการขอเปลี่ยนหรือลบชื่อให้ใช้กระบวนการเดียวกับการจดทะเบียนใหม่เว้นแต่ในบางสถานการณ์หรือคำร้องพิเศษที่ร้องขอจากผู้จดทะเบียน

6. โดยทั่วไป THNIC จะใช้เวลา 3 วันทำการในการดำเนินการตามขั้นตอนการจดทะเบียน

7. การยกเลิกการจดทะเบียน

THNIC สามารถลบโดเมนเนมภายใต้ .th ได้ในกรณีที่

1) มีคำขอของผู้ถือโดเมนเนม โดยผู้ที่ต้องการการลบดังกล่าวจะต้องส่งคำขอตามแบบฟอร์มของ THNIC

⁷⁴ ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี, "คอลัมน์คุณภาพสังคม," หนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับวันพุธ (30 เมษายน 2540) : 5.

⁷⁵ ข้อมูลจาก <http://www.thnic.co.th/policy.html>

2) ผู้ถือโดเมนเนมไม่ชำระค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนและค่าบำรุงรักษารายปีภายใน 30 วันจากกำหนด

3) ได้รับคำสั่งจากศาล

โดเมนเนมที่ถูกลบชื่อแล้วอาจนำมาเปิดให้กับผู้ที่ต้องการได้ โดยผู้ที่ต้องการสามารถส่งคำร้องขอได้ทันทีหลังการลบชื่อนั้น

8. ความรับผิดชอบในโดเมนเนม

ผู้ที่จดทะเบียนโดเมนเนมจะต้องรับผิดชอบถึงสิทธิของตนในชื่อนั้น การส่งคำขอในการจดทะเบียนโดเมนเนมจะถือเป็นการรับรองแก่ THNIC ว่าตนมีสิทธิในการใช้ชื่อที่ส่งมาดังกล่าว ดังนั้น ผู้ยื่นคำขอจะต้องตรวจสอบว่าได้ส่งข้อมูลที่ถูกต้องและมีสิทธิโดยชอบในการใช้ชื่อดังกล่าว ผู้ถือครองโดเมนเนมจะต้องชดใช้ในความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีทางศาลใด ๆ ที่เป็นผลมาจากการใช้โดเมนเนมนั้น ดังนั้นจึงถือว่า THNIC ไม่มีส่วนรับผิดชอบใด ๆ ในการพิสูจน์และยืนยันการใช้สิทธิในโดเมนเนม

9. การโอนโดเมนเนม

ผู้จดทะเบียนโดเมนเนมหรือบุคคลที่ระบุไว้ในคำขอเท่านั้นที่เป็นผู้มีสิทธิใช้โดเมนเนมที่กำหนดไว้ THNIC จะไม่มีการขายโดเมนเนมหรืออนุญาตหน่วยงานใดในการขายโดเมนเนมและไม่มีควมรับผิดชอบในการโอนโดเมนเนมใด ๆ ทั้งสิ้น

10. การแก้ปัญหาข้อพิพาท

THNIC จะไม่เป็นผู้ชี้ขาดข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ถือครองโดเมนเนม ผู้ยื่นคำขอแต่ละรายจะต้องรับผิดชอบในการตรวจสอบชื่อในหน่วยทะเบียนก่อนจะเลือกโดเมนเนม ดังนั้น THNIC จะไม่รับผิดชอบในชื่อที่ผู้ยื่นคำขอได้เลือกในกรณีที่พบว่าไม่มีสิทธิใช้ในภายหลัง อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ข้อขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างขั้นตอนการจดทะเบียน THNIC จะหยุดการดำเนินการดังกล่าวไว้จนกว่าข้อขัดแย้งนั้น ๆ จะยุติลงโดยมีการลงนามในข้อตกลงทางกฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษรจากคู่กรณีทั้งสองฝ่าย หรือจากศาลโดยได้ส่งมาถึง THNIC เรียบร้อย

11. พันธะของ THNIC

THNIC ไม่มีควมรับผิดชอบทางกฎหมายในความเสียหายจากการปฏิบัติงาน การใช้งานความขัดข้องในการดำเนินธุรกิจหรือการใด ๆ โดยทางอ้อม ทางพิเศษ โดยบังเอิญหรือเป็นผลสืบเนื่อง (รวมถึงการสูญเสียกำไรที่พึงได้) ไม่ว่าจะเกิดจากการกระทำในรูปแบบใดทั้งในการทำสัญญาการละเมิด (รวมถึงการกระทำโดยประมาท) หรือการอื่นใดก็ตาม แม้ว่า THNIC จะได้รับคำเตือนให้ทราบถึงความเป็นไปได้ของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้นั้นก็ตาม

12. ประเภทของการจดทะเบียนโดเมนเนมของ THNIC

THNIC ให้บริการในการจดทะเบียนโดเมนเนมภายใต้โดเมนเนมดังต่อไปนี้คือ co.th, in.th, ac.th, go.th, net.th, และ or.th

สำหรับโดเมนเนมภายใต้ co.th ผู้ยื่นขอจะต้องเป็นหน่วยงานทางการค้าที่จดทะเบียนในประเทศไทย บริษัทต่างประเทศที่ไม่ได้มีการจดทะเบียนดังกล่าวจะยื่นขอจดทะเบียนโดเมนเนมได้เฉพาะกรณีมีตัวแทนอยู่ในประเทศไทยโดยตัวแทนดังกล่าวจะต้องมีการจดทะเบียนในประเทศไทย และได้รับอนุญาตจากบริษัทต่างประเทศในการยื่นขอจดทะเบียนโดเมนเนมนั้น นอกจากนี้ยังต้องปฏิบัติตามระเบียบเพิ่มเติม^{*} ที่ THNIC ได้กำหนดขึ้นด้วย

และสำหรับโดเมนเนมภายใต้ in.th ซึ่งใช้สำหรับหน่วยงานหรือบุคคลใด ๆ นั้น ในการจดทะเบียนจะต้องคำนึงถึงรายละเอียดเพิ่มเติมที่เว็บไซต์ <http://www.thnic.co.th/in.html> ประกอบด้วย

13.การกำหนดชื่อโดเมนเนม

โดเมนเนมต้องประกอบด้วยตัวอักษรอย่างน้อย 2 ตัวอักษร alpha-numeric (a-z, 0-9) แต่ไม่เกิน 24 ตัวอักษร และสามารถประกอบด้วยตัวอักษรพิเศษอย่างเช่น ยัติภังค์ ได้แต่ต้องไม่เป็นส่วนขึ้นต้นหรือลงท้ายชื่อ และชื่อดังกล่าวควรเป็นชื่อที่คล้ายกับชื่อเต็มหรือชื่อย่อของหน่วยงานนั้น หน่วยงานแต่ละแห่งสามารถยื่นขอจดทะเบียนโดเมนเนมได้เพียงชื่อเดียวเท่านั้น

14.การแจ้งข้อมูลเท็จ

THNIC จะไม่รับฟังในกรณีที่มีการแจ้งข้อมูลที่เป็นเท็จ หากได้ทราบถึงข้อมูลที่เป็นเท็จ THNIC จะสงวนสิทธิในการถือครองหรือยกเลิกโดเมนเนมนั้น โดยไม่ต้องแจ้งหรือคืนเงินแก่เจ้าของชื่อ

15.ข้อมูลบนฐานข้อมูล WHOIS

THNIC บรรจข้อมูลของโดเมนเนมที่ได้รับการจดทะเบียนทั้งหมดไว้ในฐานข้อมูล WHOIS ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถสืบค้นโดยอาศัยคำสั่ง whois จากเซิร์ฟเวอร์แอดแคทใด ๆ หรือจากเว็บเพจ whois ของ THNIC ผลที่ได้จะเป็นชื่อเต็มของผู้ถือครองโดเมนเนม (ผู้บริหารโดเมนเนม) ผู้ดูแลฝ่ายเทคนิคและผู้ติดต่อสำหรับการชำระเงิน รวมทั้งชื่อโฮส (เนมเซิร์ฟเวอร์) ที่ให้บริการเนมเซิร์ฟเวอร์แก่โดเมนเนมนั้น

16.THNIC จะถือสิทธิในการเปิดเผยข้อมูลในฐานข้อมูล WHOIS แก่สาธารณชนทั้งในรูปแบบลายลักษณ์อักษรและในรูปแบบทางอิเล็กทรอนิกส์

17.การป้องกันเมลขยะ (Spam Protection)

---

*"ระเบียบเพิ่มเติมสำหรับ ".co.th" เพื่อรองรับการจดทะเบียนชื่อโดเมนเนมจากเครื่องหมายการค้า" ตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการวางนโยบายศูนย์สารสนเทศเครือข่ายประเทศไทย ครั้งที่ 1/2543 วันที่ 31 สิงหาคม 2543 เห็นสมควรให้การจดทะเบียนชื่อโดเมนภายใต้ .co.th ของแต่ละบริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามารถกระทำได้มากกว่า 1 ชื่อ โดยชื่อที่สามารถจดได้นอกเหนือจากชื่อ/ชื่อย่อ/ส่วนหนึ่งส่วนใดของชื่อบริษัท จะต้องเป็นเครื่องหมายการค้าที่มีการจดทะเบียนกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยระเบียบดังกล่าวได้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2543 เป็นต้นไป.

THNIC จะสงวนสิทธิ์ในการเพิกถอนการจดทะเบียนโดเมนเนมหากมีการใช้โดยมีวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบกฎหมาย รวมทั้งการโจรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และการส่งเมลล์ขยะที่ผู้รับไม่ได้ร้องขอ อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวนี้จะไม่ใช่ในกรณีที่มีการให้ ที่อยู่ทางอีเมลล์โดยปราศจากความรุ้ความเข้าใจของเจ้าของอีเมลล์เอง